

**PRAKTISCHE GIDS MET DE NIEUWE PROCEDURES EN
MODALITEITEN (MET INBEGRIJ VAN DE ELEKTRONISCHE
MIDDELEN)
(versie 3 van 7 oktober 2010)**

Urbain BRUGGEMAN
Adviseur-generaal
Directeur van de Cel Overheidsopdrachten bij de FOD Personeel en Organisatie

INHOUDSTAFEL

1.	Inleiding	3
2.	De aankoopcentrale en de opdrachtcentrale.....	4
3.	Opsomming van de mogelijke procedures op basis van de Wet van 15 juni 2006	4
4.	Opsomming van de mogelijke modaliteiten op basis van de Wet van 15 juni 2006 ..	5
5.	De procedures en modaliteiten van nabij bekeken.....	5
5.1.	De open offerteaanvraag	5
5.1.1.	Algemene principes	5
5.1.2.	Verloop van de procedure	6
5.1.3.	Termijnen	9
5.2.	De open aanbesteding	10
5.2.1.	Algemene principes	10
5.2.2.	Verloop van de procedure	10
5.2.3.	Termijnen	13
5.3.	De beperkte offerteaanvraag	14
5.3.1.	Algemene principes	14
5.3.2.	Verloop van de procedure	14
5.3.3.	Termijnen	19
5.4.	De beperkte aanbesteding	20
5.4.1.	Algemene principes	20
5.4.2.	Verloop van de procedure	22
5.4.3.	Termijnen	26
5.5.	De onderhandelingsprocedure.....	27
5.5.1.	Verloop van de procedure van de onderhandelingsprocedure met bekendmaking.....	41
5.5.2.	Verloop van de procedure voor een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking	48
5.5.3.	Verloop van de procedure voor een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking.....	53
5.5.4.	Termijnen	58
5.6.	De concurrentiedialoog	60
5.6.1.	Algemene principes	60
5.6.2.	Verloop van de procedure	61
5.6.3.	Termijnen	69
5.7.	De raamovereenkomst.....	70
5.7.1.	Wetgeving.....	70
5.7.2.	Keuze en verloop van de procedure.....	71
5.7.3.	Termijnen	85
5.8.	Het dynamisch aankoopstelsel	85
5.8.1.	Wetgeving.....	85
5.8.2.	Keuze en verloop van de procedure.....	87
5.8.3.	Termijnen	92
5.9.	De elektronische veiling	94
5.9.1.	Wetgeving.....	94
5.9.2.	Situering van de elektronische veiling in het verloop van de procedure ..	97
5.9.3.	Termijnen	98
6.	Bijkomende inlichtingen.....	98

1. Inleiding

De Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004 heeft een nieuw tijdperk ingeluid voor de overheidsopdrachten. Er worden nieuwe procedures en modaliteiten voor de aanbestedende overheden behorende tot het klassiek stelsel mogelijk gemaakt. Dank zij de concurrentiedialoog, de vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking, de raamovereenkomst en het dynamisch aankoopstelsel zullen diverse noden van de overheidsdiensten kunnen worden ingevuld.

De elektronische veiling kan ervoor zorgen dat de prijzen van de leveringen en diensten maximaal kunnen worden aangescherpt.

Belangrijk is vooral eProcurement. Indien eProcurement maximaal zal worden gebruikt, kunnen de termijnen tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht en de opening van de kandidaturen of de offertes bij overheidsopdrachten onderworpen aan een publicatie op Europees niveau, gevoelig worden verminderd.

De Wet van 15 juni 2006 belichaamt de implementatie van de voormelde Europese Richtlijn in de Belgische wetgeving. Op het ogenblik dat de uitvoeringsbesluiten van kracht zullen zijn en de nieuwe reglementering in werking zal treden, zullen de Belgische overheidsopdrachten zich in een nieuwe dimensie afspelen.

In deze handleiding worden de nieuwe procedures en modaliteiten voorgesteld. De bedoeling van deze handleiding is de aanbestedende overheden nog voor de inwerkingtreding van de nieuwe reglementering te informeren over de nieuwe mogelijkheden die deze hen zal bieden. Deze handleiding is tot stand gekomen op basis van de ontwerpdocumenten van de uitvoeringsbesluiten en zal voortdurend aangepast worden indien er zich nog wijzigingen zouden voordoen.

De nieuwe procedures en modaliteiten kunnen bijgevolg momenteel nog niet toegepast worden in de dagelijkse aankooppraktijk. De nieuwe handleiding zal de aanbestedende overheden echter toelaten om nu al stil te staan bij de nieuwe mogelijkheden zodat deze de nieuwe reglementering inzake de overheidsopdrachten zonder noemenswaardige problemen zullen kunnen toe passen van zodra deze reglementering in werking treedt.

Deze gids is beperkt tot de behandeling van de overheidsopdrachten voor leveringen en diensten.

2. De aankoopcentrale en de opdrachtcentrale

Artikel 2, 4° en 15 van de Wet van 15 juni 2006 heeft rechtsgrond gegeven aan twee aankoopstructuren, die vroeger reeds bestonden maar die nog niet bij wet geregeld waren. Het zijn de aankoopcentrale en de opdrachtcentrale.

De aankoopcentrale is een centrale aankoopdienst die als aanbestedende overheid optreedt en die goederen en diensten in eigen naam aankoopt, ten behoeve van aankoopdiensten en economaten. De facturen van de leveranciers of dienstverleners zullen dus in principe worden betaald door de aankoopcentrale.

De opdrachtcentrale is een centrale cel overheidsopdrachten die overheidsopdrachten afsluit met leveranciers en/of dienstverleners en waarop verschillende aankoopdiensten hun bestellingen rechtstreeks aan de leverancier en/of dienstverlener kunnen overmaken. De bestellingen die op basis van de door de opdrachtcentrale afgesloten contracten worden geplaatst, gebeuren dus niet door de opdrachtcentrale zelf, maar door de aankoopdiensten die gebruik mogen maken van de contracten afgesloten door de opdrachtcentrale. De facturen van de leveranciers of dienstverleners zullen dus nooit door de opdrachtencentrale worden betaald.

De formule van de opdrachtcentrale creëert de mogelijkheid om aankoopdiensten economaten te laten genieten van contracten die door een andere entiteit werden afgesloten. Dank zij de opdrachtcentrale wordt het toepassen van de 'leading FOD' mogelijk gemaakt. Artikel 15 van de Wet van 15 juni 2006 is reeds in werking getreden. Het principe van de aankoopcentrale en de opdrachtcentrale kan bijgevolg reeds toegepast worden in de praktijk.

3. Opsomming van de mogelijke procedures op basis van de Wet van 15 juni 2006

De procedures die door de aanbestedende overheden kunnen worden gekozen op basis van de Wet van 15 juni 2006 zijn de volgende:

- de open offerteaanvraag;
- de beperkte offerteaanvraag;
- de open aanbesteding;
- de beperkte aanbesteding;
- de onderhandelingsprocedure met bekendmaking;
- de vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking;
- de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking;
- de concurrentiedialoog.

In de Wet van 15 juni 2006 worden nog een paar andere procedures vermeld, maar deze worden heel zelden toegepast bij overheidsopdrachten van leveringen en diensten. Bijgevolg worden deze procedures niet in deze handleiding besproken.

De algemene offerteaanvraag is dus de 'open offerteaanvraag' geworden. De openbare aanbesteding is de 'open aanbesteding' geworden. De nieuwe procedures zijn de 'vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking' en de 'concurrentiedialoog'.

Het is wellicht nuttig om te vermelden dat de vereenvoudigde onderhandelingsprocedure enkel kan worden toegepast indien het bedrag van de gegunde opdracht de Europese

drempel van 125.000,00 of 193.000,00 euro, naargelang de aanbestedende overheid, niet bereikt.

4. Opsomming van de mogelijke modaliteiten op basis van de Wet van 15 juni 2006

Een modaliteit is de wijze waarop een procedure gevoerd wordt.

De modaliteiten zijn de volgende:

- de raamovereenkomst;
- het dynamisch aankoopstelsel;
- de elektronische veiling.

Op de raamovereenkomst kunnen alle procedures worden toegepast. Op het dynamisch aankoopstelsel wordt de open procedure toegepast. De elektronische veiling kan worden toegepast op de meeste procedures.

5. De procedures en modaliteiten van nabij bekeken

5.1. De open offerteaanvraag

5.1.1. Algemene principes

De open offerteaanvraag is samen met de open aanbesteding de procedure die de grootste kans biedt aan een open concurrentie. Bij de publicatie van de aankondiging van de opdracht is het bestek beschikbaar, zodat de geïnteresseerde bedrijven over alle informatie beschikken om te oordelen of ze al dan niet een offerte zullen indienen. Daarnaast beschikt de aanbestedende overheid niet over de mogelijkheid om het aantal inschrijvers te beperken. Deze mogelijkheid wordt daarentegen wel geboden bij een beperkte procedure en bij een onderhandelingsprocedure.

In vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten is er niets veranderd op het vlak van het verloop van de procedure. In verband met de termijn tussen het opzenden van de aankondiging van de opdracht en de opening van de offertes kan deze termijn bij open offerteaanvragen die onderworpen worden aan een publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie, wel worden ingekort indien gebruik gemaakt wordt van eNotification (zie rubriek 5.1.3.).

5.1.2. Verloop van de procedure

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>In het bestek worden de administratieve en technische voorschriften van de opdracht vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. De uitsluitings- en selectiecriteria worden in het bestek vermeld.</p> <p>Inzake de uitsluitingscriteria neemt de aanbestedende overheid de volgende tekst op in het bestek: "Door het indienen van een offerte verklaart de inschrijver zich niet in een van onderstaande uitsluitingsgevallen te bevinden. De aanbestedende overheid zal de juistheid van deze impliciete verklaring op erewoord onderzoeken in hoofde van de inschrijver wiens offerte het beste gerangschikt is. Daartoe zal zij de betrokken inschrijver vragen via de snelste middelen en binnen de termijn die zij aanduidt, de inlichtingen of documenten te leveren die toelaten zijn persoonlijke toestand na te gaan. De inlichtingen of documenten die de aanbestedende overheid kosteloos via elektronische middelen bij de gegevensbeheerder kan opvragen, zal door de aanbestedende overheid zelf worden opgevraagd."</p> <p>De gunningscriteria moeten met hun relatief gewicht vermeld worden in het bestek. Voor overheidsopdrachten die niet het voorwerp van een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie moeten uitmaken, mogen de gunningscriteria, zonder vermelding van hun relatief gewicht, in dalende rangorde van belangrijkheid in het bestek worden vermeld.</p> <p>In verband met de wijze waarop de offertes mogen worden ingediend, dient in het bestek te worden vermeld dat de inschrijvers hun offerte elektronisch met behulp van eTendering mogen indienen.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure en van het bestek is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification. Indien geen eProcurementapplicatie wordt gebruikt voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht, moeten de kosten voor de publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen worden betaald aan de Directie van het Belgisch Staatsblad.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht (het bestek moet beschikbaar zijn)	Zowel het Bulletin der Aanbestedingen als het Publicatieblad van de Europese Unie kunnen via internet worden geraadpleegd.
Opening van de offertes	De opening van de offertes geschiedt, wat de essentiële aspecten betreft, op dezelfde wijze zoals voorzien in het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996
Onderzoek van de inschrijvers in het raam van de selectiecriteria	Op enkele details na, verloopt dit onderzoek op dezelfde wijze als voorzien in de vorige wetgeving.
Onderzoek van de offertes van de geselecteerde inschrijvers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	<p>Drie soorten varianten zijn voorzien : de verplichte variante, de facultatieve variante en de vrije variante. De benadering van de facultatieve variante werd gewijzigd in vergelijking met de vorige reglementering.</p> <p>Opgelet! Voor overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de Europese bekendmaking zijn vrije varianten, in vergelijking met de bepalingen opgenomen in het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996, slechts toegelaten indien zij expliciet worden toegestaan in de aankondiging van de opdracht en/of in het bestek.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek	Geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de bepalingen opgenomen in de Wet van 24 december 1993 en in haar uitvoeringsbesluiten. Indien subcriteria in het bestek werden voorzien en er geen specifiek gewicht aan elk subcriterium werd vermeld, hebben alle subcriteria van eenzelfde gunningscriterium hetzelfde gewicht!
Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de toewijzing van de opdracht voorgesteld wordt.	In toepassing van de omzendbrief van 23 april 2007 betreffende de impliciete verklaring op erewoord betreffende de persoonlijke toestand in het kader van de kwalitatieve selectie
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel	Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.
Gunning	De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd.
Kennisgeving aan de niet voor gunning gekozen inschrijvers en toepassing van de wachttermijn	De wachttermijn moet worden toegepast bij overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de publicatieplicht van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Wanneer de oorspronkelijke raming van de opdracht lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag voor de Europese bekendmaking, maar het goed te keuren offertebedrag zonder belasting over de toegevoegde waarde evenwel meer dan 20% hoger is dan dit door de Koning vastgestelde bedrag, moet eveneens een wachttermijn toegepast worden. De duur bedraagt 15 kalenderdagen.
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde.
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers indien geen wachttermijn moet worden toegepast.	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. Indien geen wachttermijn moet worden toegepast, kan deze kennisgeving gebeuren wanneer de betekening van de goedkeuring van de offerte aan de begunstigde wordt verstuurd.
Verzenden van de aankondiging van gegunde opdracht	Gebruik hiervoor eNotification.

Stap van de procedure	Commentaar
Publicatie van de aankondiging van gegunde opdracht	De publicatie dient te gebeuren binnen de 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.1.3. Termijnen

Voor de overheidsopdrachten die niet onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar de Directie van het Belgisch Staatsblad (voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen) en de dag van de opening van de offertes minimum 36 kalenderdagen. Deze termijn mag evenwel worden ingekort tot 10 kalenderdagen op voorwaarde dat de aankondiging van de opdracht tenminste gedurende 7 kalenderdagen gepubliceerd is. Noteer dat bij het verzenden van de aankondiging van de opdracht via eNotification, het bericht gepubliceerd wordt binnen de 72 uur na de dag van de verzending van de aankondiging van de opdracht aan de Directie van het Belgisch Staatsblad voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen.

Voor de overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de dag van de opening van de offertes minimum 52 kalenderdagen. Indien een vooraankondiging gepubliceerd werd in het Publicatieblad van de Europese Unie (en in het Bulletin der Aanbestedingen) die een inkorting van de publicatietermijn toelaat, kan de termijn van 52 kalenderdagen evenwel worden teruggebracht tot 36 kalenderdagen (algemeen principe) en zelfs tot 22 kalenderdagen op voorwaarde dat de inschrijver nog over voldoende tijd beschikt om een behoorlijke offerte op te maken en in te dienen. Noteer dat wanneer voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht eNotification wordt gebruikt, de aankondiging binnen de 5 kalenderdagen na de dag van het verzenden van het bericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen, wordt gepubliceerd.

De voormelde termijnen van 52, 36 en 22 kalenderdagen kunnen met 7 kalenderdagen worden ingekort indien het aankondigingsbericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen werd gezonden via eNotification. Indien op het ogenblik van de publicatie van de aankondiging van de opdracht, het bestek onmiddellijk beschikbaar is op een URL (en indien er in de aankondiging van de opdracht naar die URL wordt verwezen), mogen de voormelde termijnen nog eens worden ingekort met 5 kalenderdagen. eNotification biedt de mogelijkheid om het bestek en zijn bijlagen op te laden vooraleer de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen wordt gezonden. Kortweg, indien de aanbestedende overheid eNotification gebruikt voor het opstellen en het verzenden van de aankondiging van de opdracht en indien zij het bestek in de applicatie eNotification oplaadt vóór het verzenden van de aankondiging van de opdracht, mogen de termijnen dus worden teruggebracht tot 40, 24 en 10 kalenderdagen.

De gegunde opdrachten waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moeten het voorwerp uitmaken van een aankondiging van gegunde opdracht. Deze aankondiging moet binnen een termijn van 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht worden opgezonden.

5.2. De open aanbesteding

5.2.1. Algemene principes

De open aanbesteding is samen met de open offerteaanvraag de procedure die de grootste kans biedt aan een open concurrentie. Bij de publicatie van de aankondiging van de opdracht is het bestek beschikbaar, zodat de geïnteresseerde bedrijven over alle informatie beschikken om te oordelen of ze al dan niet een offerte zullen indienen. Daarnaast beschikt de aanbestedende overheid niet over de mogelijkheid om het aantal inschrijvers te beperken. Deze mogelijkheid wordt integendeel wel geboden bij een beperkte procedure en bij een onderhandelingsprocedure.

In vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten is er niets veranderd op het vlak van het verloop van de procedure. In verband met de termijn tussen het opzenden van de aankondiging van de opdracht en de opening van de offertes kan deze termijn bij open offerteaanvragen die onderworpen zijn aan een publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie, wel worden ingekort indien gebruik gemaakt wordt van eNotification (zie rubriek 5.1.3.).

5.2.2. Verloop van de procedure

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>In het bestek worden de administratieve en technische voorschriften van de opdracht vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. De uitsluitings- en selectiecriteria worden in het bestek vermeld.</p> <p>Inzake de uitsluitingscriteria neemt de aanbestedende overheid de volgende tekst op in het bestek: "Door het indienen van een offerte verklaart de inschrijver zich niet in een van onderstaande uitsluitingsgevallen te bevinden. De aanbestedende overheid zal de juistheid van deze impliciete verklaring op erewoord onderzoeken in hoofde van de inschrijver wiens offerte het beste gerangschikt is. Daartoe zal zij de betrokken inschrijver vragen via de snelste middelen en binnen de termijn die zij aanduidt, de inlichtingen of documenten te leveren die toelaten zijn persoonlijke toestand na te gaan. De inlichtingen of documenten die de aanbestedende overheid kosteloos via elektronische middelen bij de gegevensbeheerder kan opvragen, zal door de aanbestedende overheid zelf worden opgevraagd."</p>

Stap van de procedure	Commentaar
	<p>De gunningscriteria moeten met hun relatief gewicht vermeld worden in het bestek. Voor overheidsopdrachten die niet het voorwerp van een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie moeten uitmaken, mogen de gunningscriteria, zonder vermelding van hun relatief gewicht, in dalende rangorde van belangrijkheid in het bestek worden vermeld.</p> <p>In verband met de wijze waarop de offertes mogen worden ingediend, dient in het bestek te worden vermeld dat de inschrijvers hun offerte elektronisch met behulp van eTendering mogen indienen.</p>
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure en van het bestek is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification. Indien geen eProcurementapplicatie wordt gebruikt voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht, moeten de kosten voor de publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen worden betaald aan de Directie van het Belgisch Staatsblad.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht (het bestek is beschikbaar)	Zowel het Bulletin der Aanbestedingen als het Publicatieblad van de Europese Unie kunnen via internet worden geraadpleegd.
Opening van de offertes	De opening van de offertes geschiedt, wat de essentiële aspecten betreft, op dezelfde wijze zoals voorzien in het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996
Onderzoek van de inschrijvers in het raam van de selectiecriteria	Op enkele details na, verloopt dit onderzoek op dezelfde wijze als voorzien in de vorige wetgeving.

Stap van de procedure	Commentaar
Onderzoek van de offertes van de geselecteerde inschrijvers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	Let op! Bij een aanbesteding zijn vrije varianten niet toegelaten.
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'	Geen substantiële wijzigingen in vergelijking met de bepalingen opgenomen in de Wet van 24 december 1993 en in haar uitvoeringsbesluiten.
Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de toewijzing van de opdracht voorgesteld wordt.	In toepassing van de omzendbrief van 23 april 2007 betreffende de impliciete verklaring op erewoord betreffende de persoonlijke toestand in het kader van de kwalitatieve selectie.
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel	Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.
Gunning	De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd.
Kennisgeving aan de niet voor gunning gekozen inschrijvers en toepassing van de wachtermijn	De wachtermijn moet worden toegepast bij overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de publicatieplicht van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Wanneer de oorspronkelijke raming van de opdracht lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag voor de Europese bekendmaking, maar het goed te keuren offertebedrag zonder belasting over de toegevoegde waarde evenwel meer dan 20% hoger is dan dit door de Koning vastgestelde bedrag, moet eveneens een wachtermijn toegepast worden. De duur bedraagt 15 kalenderdagen.
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde.
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers indien geen wachtermijn moet worden toegepast.	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. Indien geen wachtermijn moet worden toegepast, kan deze kennisgeving gebeuren wanneer de betekening van de goedkeuring van de offerte aan de begunstigde wordt verstuurd.
Verzenden van de aankondiging van gegunde opdracht	Gebruik hiervoor eNotification.

Stap van de procedure	Commentaar
Publicatie van de aankondiging van gegunde opdracht	De publicatie dient te gebeuren binnen de 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.2.3. Termijnen

Voor de overheidsopdrachten die niet onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar de Directie van het Belgisch Staatsblad (voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen) en de dag van de opening van de offertes minimum 36 kalenderdagen. Deze termijn mag evenwel worden ingekort tot 10 kalenderdagen op voorwaarde dat de aankondiging van de opdracht tenminste gedurende 7 kalenderdagen gepubliceerd is. Noteer dat bij het verzenden van de aankondiging van de opdracht via eNotification, het bericht gepubliceerd wordt binnen de 72 uur na de dag van de verzending van de aankondiging van de opdracht aan de Directie van het Belgisch Staatsblad voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen.

Voor de overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de dag van de opening van de offertes minimum 52 kalenderdagen. Indien een vooraankondiging gepubliceerd werd in het Publicatieblad van de Europese Unie (en in het Bulletin der Aanbestedingen) die een inkorting van de publicatietermijn toelaat, kan de termijn van 52 kalenderdagen evenwel worden teruggebracht tot 36 kalenderdagen (algemeen principe) en zelfs tot 22 kalenderdagen op voorwaarde dat de inschrijver nog over voldoende tijd beschikt om een behoorlijke offerte op te maken. Noteer dat wanneer voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht eNotification wordt gebruikt, de aankondiging binnen de 5 kalenderdagen na de dag van het verzenden van het bericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen, wordt gepubliceerd.

De voormelde termijnen van 52, 36 en 22 kalenderdagen kunnen met 7 kalenderdagen worden ingekort indien het aankondigingsbericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen werd gezonden via van eNotification. Indien op het ogenblik van de publicatie van de aankondiging van de opdracht, het bestek onmiddellijk beschikbaar is op een URL (en indien er in de aankondiging van de opdracht naar die URL wordt verwezen), mogen de voormelde termijnen nog eens worden ingekort met 5 kalenderdagen. eNotification biedt de mogelijkheid om het bestek en zijn bijlagen op te laden vooraleer de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen wordt gezonden. Kortweg, indien de aanbestedende overheid eNotification gebruikt voor het opstellen en het verzenden van de aankondiging van de opdracht en indien zij het bestek in de applicatie eNotification oplaadt vóór het verzenden van de aankondiging van de opdracht, mogen de termijnen dus worden teruggebracht tot 40, 24 en 10 kalenderdagen.

De gegunde opdrachten waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moeten het voorwerp uitmaken van een aankondiging gegunde opdracht. Deze aankondiging moet worden opgezonden binnen een termijn van 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.3. De beperkte offerteaanvraag

5.3.1. Algemene principes

De beperkte offerteaanvraag is samen met de beperkte aanbesteding de procedure die een relatief grote concurrentie waarborgt. Bij de publicatie van de aankondiging van de opdracht is het bestek evenwel nog niet beschikbaar, zodat de geïnteresseerde bedrijven op dat ogenblik nog niet over alle informatie beschikken om te oordelen of de opdracht hen interesseert of niet. Het is de bedoeling om eerst de financiële en economische draagkracht en de technische bekwaamheid van de bedrijven te onderzoeken en een selectie door te voeren. Bij deze selectie beschikt de aanbestedende overheid over de mogelijkheid om het aantal geselecteerde bedrijven te beperken (tussen 5 en 20 bedrijven). De bedrijven die reageren op de aankondiging van de opdracht worden kandidaten genoemd. In de aankondiging van de opdracht moet de aanbestedende overheid de minimumvereisten vermelden. Dit zijn de uitsluitingscriteria, alsook de selectiecriteria inzake de financiële en economische draagkracht en de technische bekwaamheid van de kandidaten. Indien de aanbestedende overheid het aantal geselecteerde kandidaten wenst te beperken, moet zij in de aankondiging van de opdracht ook de criteria vermelden die zullen worden gehanteerd bij het opstellen van de lijst van de geselecteerde kandidaten.

In vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten is er niets veranderd op het vlak van de procedure. In verband met de termijn tussen het opzenden van de aankondiging van de opdracht en de uiterste datum van het indienen van de kandidaturen kan deze termijn bij beperkte procedures worden ingekort indien er gebruik wordt gemaakt van de versnelde procedure. Het gebruik van een versnelde procedure is enkel mogelijk indien de opdracht onderworpen is aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Indien eNotification wordt gebruikt voor het opstellen en verzenden van de aankondiging van de opdracht, kan de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht en de uiterste datum van het indienen van de kandidaturen ook worden ingekort, zowel bij een normale procedure als bij een versnelde procedure (zie rubriek 5.3.3.).

5.3.2. Verloop van de procedure

De kandidaturenfase

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>In het bestek worden de administratieve en technische voorschriften van de opdracht vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. De uitsluitings- en selectiecriteria worden niet meer in het bestek vermeld. Deze worden vermeld in de aankondiging van de opdracht. Ze worden minimumvereisten genoemd.</p> <p>Inzake de uitsluitingscriteria neemt de aanbestedende overheid de volgende tekst op in de aankondiging van de opdracht: "Door het indienen van een kandidatuur verklaart de kandidaat zich niet in een van onderstaande uitsluitingsgevallen te bevinden. De aanbestedende overheid zal</p>

	<p>de juistheid van deze impliciete verklaring op erewoord onderzoeken in hoofde van de inschrijver wiens offerte het beste gerangschikt is. Daartoe zal zij de betrokken inschrijver vragen via de snelste middelen en binnen de termijn die zij aanduidt, de inlichtingen of documenten te leveren die toelaten zijn persoonlijke toestand na te gaan. De inlichtingen of documenten die de aanbestedende overheid kosteloos via elektronische middelen bij de gegevensbeheerder kan opvragen, zal door de aanbestedende overheid zelf worden opgevraagd.”</p> <p>De gunningscriteria moeten met hun relatief gewicht vermeld worden in het bestek. Voor overheidsopdrachten die niet het voorwerp van een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie moeten uitmaken, mogen de gunningscriteria, zonder vermelding van hun relatief gewicht, in dalende rangorde van belangrijkheid in het bestek worden vermeld.</p> <p>In verband met de wijze waarop de offertes mogen worden ingediend, dient in het bestek te worden vermeld dat de inschrijvers hun offerte elektronisch met behulp van eTendering mogen indienen.</p>
--	--

Stap van de procedure	Commentaar
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het bestek is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure, over de minimumvereisten of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification. Indien geen eProcurementapplicatie wordt gebruikt voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht, moeten de kosten voor de publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen worden betaald aan de Directie van het Belgisch Staatsblad.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht	Zowel het Bulletin der Aanbestedingen als het Publicatieblad van de Europese Unie kunnen via internet worden geraadpleegd.
Uiterste datum van het indienen van de kandidaturen	Deze datum wordt in de aankondiging van de opdracht vermeld. De aanbestedende overheid beschikt tevens over de mogelijkheid om een uur te vermelden.

Stap van de procedure	Commentaar
Opening van de kandidaturen	In de wetgeving overheidsopdrachten staat niet vermeld dat de kandidaturen tijdens een officiële zitting moeten worden geopend. Teneinde de grote bezorgdheid voor het respecteren van het gelijkheidsbeginsel ten overstaan van de kandidaten te laten blijken, is het aangewezen om de kandidaturen ten minste achter gesloten deuren te openen en een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen op te stellen. Het is aangewezen om de opening van de kandidaturen zo vlug mogelijk na het uiterste tijdstip voor het indienen van de kandidaturen te verwezenlijken. Zodoende kunnen kandidaten niet de indruk hebben dat de aanbestedende overheid gewacht heeft op kandidaturen die op het uiterste tijdstip voorzien in de aankondiging van de opdracht voor het indienen van de kandidaturen, nog niet bij de aanbestedende overheid waren toegekomen. Het opstellen van een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen is tevens een gebaar van transparantie naar de kandidaten toe. Dit proces-verbaal zal dan ook deel uitmaken van het kandidaturen- en gunningsdossier.
Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht	Op enkele details na, verloopt dit onderzoek op dezelfde wijze als voorzien in de vorige wetgeving.
Gemotiveerde selectiebeslissing	De lijst van de geselecteerde kandidaten wordt door de administratie opgesteld en voor goedkeuring voorgelegd aan de hiërarchische meerdere bevoegd om het selectiedossier goed te keuren.
Kennisgeving van de selectie van de kandidatuur	Aan elke geselecteerde kandidaat wordt een kennisgeving opgezonden waarin de selectie van zijn kandidatuur wordt bevestigd. Als bijlage wordt het bestek gevoegd. Dit bestek moet aan de kandidaten alle elementen verschaffen om hen toe te laten een offerte in te dienen.
Kennisgeving van de niet selectie aan de niet geselecteerde kandidaten	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten.

De offertefase

Stap van de procedure	Commentaar
Opening van de offertes	De opening van de offertes geschiedt, wat de essentiële aspecten betreft, op dezelfde wijze zoals voorzien in het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996
Onderzoek van de ontvankelijkheid van de offertes	Vooreerst wordt er onderzocht of de offertes werden ingediend door geselecteerde kandidaten.
Onderzoek van de offertes van de geselecteerde kandidaten in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	<p>Drie soorten varianten zijn voorzien : de verplichte variante, de facultatieve variante en de vrije variante. De benadering van de facultatieve variante werd gewijzigd in vergelijking met de vorige reglementering.</p> <p>Opgelet! Voor overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de Europese bekendmaking zijn vrije varianten, in vergelijking met de bepalingen opgenomen in het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996, slechts toegelaten indien zij expliciet worden toegestaan in de aankondiging van de opdracht en/of in het bestek.</p>
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek	Geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de bepalingen opgenomen in de Wet van 24 december 1993 en in haar uitvoeringsbesluiten. Indien subcriteria in het bestek werden voorzien en er geen specifiek gewicht aan elk subcriterium werd vermeld, hebben alle subcriteria van eenzelfde gunningscriterium hetzelfde gewicht!
Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de toewijzing van de opdracht voorgesteld wordt.	In toepassing van de omzendbrief van 23 april 2007 betreffende de impliciete verklaring op erewoord betreffende de persoonlijke toestand in het kader van de kwalitatieve selectie.
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel	Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.
Gunning	De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd..

Stap van de procedure	Commentaar
Kennisgeving aan de niet voor gunning gekozen inschrijvers en toepassing van de wachttermijn	De wachttermijn moet worden toegepast bij overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de publicatieplicht van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Wanneer de oorspronkelijke raming van de opdracht lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag voor de Europese bekendmaking, maar het goed te keuren offertebedrag zonder belasting over de toegevoegde waarde evenwel meer dan 20% hoger is dan dit door de Koning vastgestelde bedrag, moet eveneens een wachttermijn toegepast worden. De duur bedraagt 15 kalenderdagen.
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde.
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers indien geen wachttermijn moet worden toegepast	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. Indien geen wachttermijn moet worden toegepast, kan deze kennisgeving gebeuren wanneer de betekening van de goedkeuring van de offerte aan de begunstigde wordt verstuurd.
Verzenden van de aankondiging van gegunde opdracht	Gebruik hiervoor eNotification.
Publicatie van de aankondiging van gegunde opdracht	De publicatie dient te gebeuren binnen de 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.3.3. Termijnen

Voor de overheidsopdrachten die niet onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar de Directie van het Belgisch Staatsblad (voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen) en de uiterste dag voor het indienen van de kandidaturen minimum 15 kalenderdagen. Deze termijn mag evenwel worden ingekort tot 10 kalenderdagen. Noteer dat bij het verzenden van de aankondiging van de opdracht met behulp van eNotification, het bericht gepubliceerd wordt binnen de 72 uur na de dag van de verzending van de aankondiging van de opdracht aan de Directie van het Belgisch Staatsblad voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen. De termijn tussen het opzenden van het bestek en de datum van de opening van de offertes bedraagt minimum 15 kalenderdagen en kan worden ingekort tot 10 kalenderdagen.

Voor de overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de uiterste dag voor het indienen van de kandidaturen minimum 37 kalenderdagen. Indien gebruikt wordt gemaakt van de versnelde procedure, kan deze termijn tot 15 kalenderdagen worden ingekort. De termijn tussen het verzenden van het bestek en de opening van de offertes bedraagt minimum 40 kalenderdagen. Indien een vooraankondiging gepubliceerd werd in het Publicatieblad van de Europese Unie (en in het Bulletin der Aanbestedingen) die een inkorting van de publicatietermijn toelaat, kan de termijn van 40 kalenderdagen evenwel worden teruggebracht tot 26 kalenderdagen. Indien gebruik gemaakt wordt van de versnelde procedure kan de termijn van 40 kalenderdagen worden ingekort tot 10 kalenderdagen. Noteer dat wanneer voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht eNotification wordt gebruikt, de aankondiging binnen de 5 kalenderdagen na de dag van het verzenden van het bericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen, wordt gepubliceerd.

De voormelde termijnen tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht en de uiterste datum voor het indienen van de kandidaturen kunnen met 7 kalenderdagen worden ingekort indien het aankondigingsbericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen werd gezonden met behulp van eNotification. Noteer dat de minimumtermijn voor het indienen van de kandidaturen nooit minder mag bedragen dan 10 kalenderdagen.

Indien het verzenden van de kennisgeving van de selectie en van het bestek aan de geselecteerde kandidaten geschiedt met behulp van eNotification, mag de termijn tussen het opzenden van het bestek en de opening van de offertes met 5 kalenderdagen worden ingekort. Noteer dat de minimumtermijn voor het indienen van de offertes nooit minder mag bedragen dan 10 kalenderdagen.

Tenslotte wordt de aandacht van de aanbestedende overheden gevestigd op het feit dat bij toepassing van zeer korte termijnen, ze steeds moet nagaan of de kandidaat of inschrijver, naargelang het geval, wel beschikt over voldoende tijd om een behoorlijke kandidatuur of offerte in te dienen. Indien dit niet het geval is moet de termijn worden verlengd.

De gegunde opdrachten waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moeten het voorwerp uitmaken van een aankondiging gegunde opdracht. Deze aankondiging moet worden verzonden binnen een termijn van 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.4. De beperkte aanbesteding

5.4.1. Algemene principes

De beperkte aanbesteding is samen met de beperkte offerteaanvraag de procedure die een relatief grote concurrentie waarborgt. Bij de publicatie van de aankondiging van de opdracht is het bestek evenwel nog niet beschikbaar, zodat de geïnteresseerde bedrijven op dat ogenblik nog niet over alle informatie beschikken om te oordelen of de opdracht hen interesseert of niet. Het is de bedoeling om eerst de financiële en economische draagkracht en de technische bekwaamheid van de bedrijven te onderzoeken en een selectie door te voeren. Bij deze selectie beschikt de aanbestedende overheid over de mogelijkheid om het aantal geselecteerde bedrijven te beperken (tussen 5 en 20 bedrijven). De bedrijven die reageren op de aankondiging van de opdracht worden kandidaten genoemd. In de aankondiging van de opdracht moet de aanbestedende overheid de minimumvereisten vermelden. Dit zijn de uitsluitingscriteria, alsook de

selectiecriteria inzake de financiële en economische draagkracht en de technische bekwaamheid van de kandidaten. Indien de aanbestedende overheid het aantal geselecteerde kandidaten wenst te beperken, moet zij in de aankondiging van de opdracht ook de criteria vermelden die zullen worden gehanteerd bij het opstellen van de lijst van de geselecteerde kandidaten.

In vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten is er niets veranderd op het vlak van het verloop van de procedure. In verband met de termijn tussen het opzenden van de aankondiging van de opdracht en de uiterste datum van het indienen van de kandidaturen kan deze termijn bij beperkte procedures worden ingekort indien er gebruik wordt gemaakt van de versnelde procedure. Het gebruik van een versnelde procedure is enkel mogelijk indien de opdracht onderworpen is aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Indien eNotification wordt gebruikt voor het opstellen en verzenden van de aankondiging van de opdracht, kan de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht en de uiterste datum van het indienen van de kandidaturen ook worden ingekort, zowel bij een normale procedure als bij een versnelde procedure (zie rubriek 5.3.3.).

5.4.2. Verloop van de procedure

De kandidaturenfase

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>In het bestek worden de administratieve en technische voorschriften van de opdracht vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. De uitsluitings- en selectiecriteria worden niet meer in het bestek vermeld. Deze worden vermeld in de aankondiging van de opdracht. Ze worden minimumvereisten genoemd.</p> <p>Inzake de uitsluitingscriteria neemt de aanbestedende overheid de volgende tekst op in de aankondiging van de opdracht: "Door het indienen van een kandidatuur verklaart de kandidaat zich niet in een van onderstaande uitsluitingsgevallen te bevinden. De aanbestedende overheid zal de juistheid van deze impliciete verklaring op erewoord onderzoeken in hoofde van de inschrijver wiens offerte het beste gerangschikt is. Daartoe zal zij de betrokken inschrijver vragen via de snelste middelen en binnen de termijn die zij aanduidt, de inlichtingen of documenten te leveren die toelaten zijn persoonlijke toestand na te gaan. De inlichtingen of documenten die de aanbestedende overheid kosteloos via elektronische middelen bij de gegevensbeheerder kan opvragen, zal door de aanbestedende overheid zelf worden opgevraagd."</p> <p>De gunningscriteria moeten met hun relatief gewicht vermeld worden in het bestek. Voor overheidsopdrachten die niet het voorwerp van een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie moeten uitmaken, mogen de gunningscriteria, zonder vermelding van hun relatief gewicht, in dalende rangorde van belangrijkheid in het bestek worden vermeld.</p> <p>In verband met de wijze waarop de offertes mogen worden ingediend, dient in het bestek te worden vermeld dat de inschrijvers hun offerte elektronisch met behulp van eTendering mogen indienen.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het bestek is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure, over de minimumvereisten of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification. Indien geen eProcurementapplicatie wordt gebruikt voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht, moeten de kosten voor de publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen worden betaald aan de Directie van het Belgisch Staatsblad.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht	Zowel het Bulletin der Aanbestedingen als het Publicatieblad van de Europese Unie kunnen via internet worden geraadpleegd.
Uiterste datum van het indienen van de kandidaturen	Deze datum wordt in de aankondiging van de opdracht vermeld. De aanbestedende overheid beschikt tevens over de mogelijkheid om een uur te vermelden.

Stap van de procedure	Commentaar
Opening van de kandidaturen	In de wetgeving overheidsopdrachten staat niet vermeld dat de kandidaturen tijdens een officiële zitting moeten worden geopend. Teneinde de grote bezorgdheid voor het respecteren van het gelijkheidsbeginsel ten overstaan van de kandidaten te laten blijken, is het aangewezen om de kandidaturen ten minste achter gesloten deuren te openen en een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen op te stellen. Het is aangewezen om de opening van de kandidaturen zo vlug mogelijk na het uiterste tijdstip voor het indienen van de kandidaturen te verwezenlijken. Zodoende kunnen kandidaten niet de indruk hebben dat de aanbestedende overheid gewacht heeft op kandidaturen die op het uiterste tijdstip voorzien in de aankondiging van de opdracht voor het indienen van de kandidaturen, nog niet bij de aanbestedende overheid waren toegekomen. Het opstellen van een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen is tevens een gebaar van transparantie naar de kandidaten toe. Dit proces-verbaal zal dan ook deel uitmaken van het kandidaturen- en gunningsdossier.
Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht	Op enkele details na, verloopt dit onderzoek op dezelfde wijze als voorzien in de vorige wetgeving.
Gemotiveerde selectiebeslissing	De lijst van de geselecteerde kandidaten wordt door de administratie opgesteld en voor goedkeuring voorgelegd aan de hiërarchische meerdere bevoegd om het selectiedossier goed te keuren.
Kennisgeving van de selectie van de kandidatuur	Aan elke geselecteerde kandidaat wordt een kennisgeving opgezonden waarin de selectie van zijn kandidatuur wordt bevestigd. Als bijlage wordt het bestek gevoegd. Dit moet de kandidaten alle elementen verschaffen die hen zullen toelaten om een offerte in te dienen.
Kennisgeving van de niet selectie aan de niet geselecteerde kandidaten	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten.

De offertefase

Stap van de procedure	Commentaar
Opening van de offertes	De opening van de offertes geschiedt op dezelfde wijze zoals voorzien in het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996.
Onderzoek van de ontvankelijkheid van de offertes	Vooreerst wordt er onderzocht of de offertes werden ingediend door geselecteerde kandidaten.
Onderzoek van de offertes van de inschrijvers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	Let op! Bij een aanbesteding zijn vrije varianten niet toegelaten.
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam het gunningscriterium 'prijs'	Geen wijzigingen in vergelijking met de bepalingen opgenomen in de Wet van 24 december 1993 en in haar uitvoeringsbesluiten.
Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de toewijzing van de opdracht voorgesteld wordt.	In toepassing van de omzendbrief van 23 april 2007 betreffende de impliciete verklaring op erewoord betreffende de persoonlijke toestand in het kader van de kwalitatieve selectie.
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel	Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.
Gunning	De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd.
Kennisgeving aan de niet voor gunning gekozen inschrijvers en toepassing van de wachtermijn	De wachtermijn moet worden toegepast bij overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de publicatieplicht van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Wanneer de oorspronkelijke raming van de opdracht lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag voor de Europese bekendmaking, maar het goed te keuren offertebedrag zonder belasting over de toegevoegde waarde evenwel meer dan 20% hoger is dan dit door de Koning vastgestelde bedrag, moet eveneens een wachtermijn toegepast worden. De duur bedraagt 15 kalenderdagen.
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde.

Stap van de procedure	Commentaar
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers indien geen wachttermijn moet worden toegepast.	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. Indien geen wachttermijn moet worden toegepast, kan deze kennisgeving gebeuren wanneer de betekening van de goedkeuring van de offerte aan de begunstigde wordt verstuurd.
Verzenden van de aankondiging van gegunde opdracht	Gebruik hiervoor eNotification.
Publicatie van de aankondiging van gegunde opdracht	De publicatie dient te gebeuren binnen de 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.4.3. Termijnen

Voor de overheidsopdrachten die niet onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar de Directie van het Belgisch Staatsblad (voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen) en de uiterste dag voor het indienen van de kandidaturen minimum 15 kalenderdagen. Deze termijn mag evenwel worden ingekort tot 10 kalenderdagen. Noteer dat bij het verzenden van de aankondiging van de opdracht met behulp van eNotification, het bericht gepubliceerd wordt binnen de 72 uur na de dag van de verzending van de aankondiging van de opdracht aan de Directie van het Belgisch Staatsblad voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen. De termijn tussen het opzenden van het bestek en de datum van de opening van de offertes bedraagt minimum 15 kalenderdagen en kan worden ingekort tot 10 kalenderdagen.

Voor de overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de uiterste dag voor het indienen van de kandidaturen minimum 37 kalenderdagen. Indien gebruikt wordt gemaakt van de versnelde procedure, kan deze termijn tot 15 kalenderdagen worden ingekort. De termijn tussen het verzenden van het bestek en de opening van de offertes bedraagt minimum 40 kalenderdagen. Indien een vooraankondiging gepubliceerd werd in het Publicatieblad van de Europese Unie (en in het Bulletin der Aanbestedingen) die een inkorting van de publicatietermijn toelaat, kan de termijn van 40 kalenderdagen evenwel worden teruggebracht tot 26 kalenderdagen. Indien gebruik gemaakt wordt van de versnelde procedure kan de termijn van 40 kalenderdagen worden ingekort tot 10 kalenderdagen. Noteer dat wanneer voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht eNotification wordt gebruikt, de aankondiging binnen de 5 kalenderdagen na de dag van het verzenden van het bericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen, wordt gepubliceerd.

De voormelde termijnen tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht en de uiterste datum voor het indienen van de kandidaturen kunnen met 7 kalenderdagen worden ingekort indien het aankondigingsbericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen werd gezonden met behulp van eNotification. Noteer dat de minimumtermijn voor het indienen van de kandidaturen nooit minder mag bedragen dan 10 kalenderdagen.

Indien het verzenden van de kennisgeving van de selectie en van het bestek aan de geselecteerde kandidaten geschiedt met behulp van eNotification, mag de termijn tussen het opzenden van het bestek en de opening van de offertes met 5 kalenderdagen worden ingekort. Noteer dat de minimumtermijn voor het indienen van de offertes nooit minder mag bedragen dan 10 kalenderdagen.

Tenslotte wordt de aandacht van de aanbestedende overheden gevestigd op het feit dat bij toepassing van zeer korte termijnen, ze steeds moet nagaan of de kandidaat of inschrijver, naargelang het geval, wel beschikt over voldoende tijd om een behoorlijke kandidatuur of offerte in te dienen. Indien dit niet het geval is moet de termijn worden verlengd.

De gegunde opdrachten waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moeten het voorwerp uitmaken van een aankondiging van gegunde opdracht. Deze aankondiging moet worden opgezonden binnen een termijn van 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.5. De onderhandelingsprocedure

In de nieuwe reglementering worden drie soorten onderhandelingsprocedures voorzien:

- a) de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking;
- b) de onderhandelingsprocedure met bekendmaking;
- c) de vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking.

Vooraleer een overzicht te geven van het verloop van elke procedure, is het noodzakelijk om te weten wanneer mag worden gekozen voor de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking en wanneer de onderhandelingsprocedure met bekendmaking mag worden gebruikt. In de onderstaande tabel wordt tevens een vergelijking gemaakt met artikel 17 van de Wet van 24 december 1993, teneinde een zicht te hebben op de clausules die geen wijzigingen hebben ondergaan, op deze welke clausules die wijzigingen hebben ondergaan (en wat de wijzigingen zijn) en welke de nieuwe clausules zijn die vroeger in de wetgeving overheidsopdrachten niet werden voorzien.

GEVALLEN WAARBIJ KAN WORDEN GEOPTEERD VOOR DE ONDERHANDELINGSPROCEDURE ZONDER BEKENDMAKING

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
Er kan bij onderhandelingsprocedure gehandeld worden zonder naleving van bekendmakingregels bij de aanvang van de procedure doch, indien mogelijk, na raadpleging van meerdere aannemers, leveranciers of dienstverleners wanneer:	De overheidsopdrachten mogen enkel worden gegund bij onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking doch, indien mogelijk, na raadpleging van meerdere aannemers, leveranciers of dienstverleners in de volgende gevallen :	De tekst werd in de nieuwe reglementering overheidsopdrachten opgefrist, maar op inhoudelijk vlak werden er geen wijzigingen doorgevoerd.
1° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten:	1° in het geval van een overheidsopdracht voor werken, leveringen of diensten wanneer:	Status quo.
a) de goed te keuren uitgave de bedragen, zonder belasting op de toegevoegde waarde, vastgelegd door de Koning niet overschrijdt;	a) de goed te keuren uitgave niet hoger is dan de door de Koning vastgelegde bedragen zonder belasting over de toegevoegde waarde;	Status quo. Het bedrag van 67.000,00 euro werd in de nieuwe reglementering overheidsopdrachten opgetrokken naar <bedrag nog vast te stellen>.

Deleted:Page Break.....

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
b) de opdracht heeft betrekking op werken, leveringen of diensten die geheim verklaard zijn, of waarvan de uitvoering gepaard moet gaan met bijzondere veiligheidsmaatregelen, overeenkomstig de van kracht zijnde wettelijke of reglementaire bepalingen, of indien de bescherming van de fundamentele belangen van het land dit vereist. Deze bepaling is eveneens van toepassing: - voor overheidsopdrachten van leveringen en diensten waarop artikel 296 van het	b) de opdracht betrekking heeft op werken, leveringen of diensten die geheim verklaard zijn, of waarvan de uitvoering gepaard moet gaan met bijzondere veiligheidsmaatregelen, overeenkomstig de van kracht zijnde wettelijke, reglementaire of administratieve bepalingen of indien de bescherming van de fundamentele belangen van het land dit vereist. Deze bepaling is ook van toepassing op de overheidsopdrachten voor leveringen en diensten waarop artikel 296 van het Verdrag tot oprichting van de Europese	In de eerste alinea wordt naast de wettelijke en reglementaire bepalingen, ook administratieve bepalingen vermeld. Tweede alinea: status quo.

<p>Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is;</p> <p>- voor overheidsopdrachten van diensten inzake lucht en maritiem transport voor de behoeften van het ministerie van Landsverdediging;</p>	<p>Gemeenschap van toepassing is en op de overheidsopdrachten voor diensten inzake lucht- of maritiem transport voor de behoeften van het Ministerie van Landsverdediging;</p>	
<p>c) voor zover strikt noodzakelijk, het dringend karakter voortvloeiend uit niet te voorziene gebeurtenissen niet toelaat de bij de andere procedures gestelde termijnen na te leven;</p>	<p>c) voor zover zulks strikt noodzakelijk is, ingeval de termijnen voor de open of beperkte procedure of de onderhandelingsprocedure met bekendmaking wegens dwingende spoed, voortvloeiend uit onvoorzienbare gebeurtenissen voor de aanbestedende overheid, niet in acht kunnen worden genomen. De ter rechtvaardiging van de dwingende spoed ingeroepen omstandigheden mogen in geen geval aan de aanbestedende overheid te wijten zijn;</p>	<p>Status quo. In artikel 26 van de Wet van 15 juni 2006 worden de normale procedures thans opgesomd. Er wordt ook expliciet vermeld dat de aanwending van artikel 26, § 1, 1° c) niet veroorzaakt zijn door de aanbestedende overheid. Deze interpretatie werd vroeger in de praktijk reeds toegepast.</p>

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
<p>d) enkel onregelmatige offertes ingediend werden ingevolge aanbesteding of offerteaanvraag, of indien slechts onaanvaardbare prijzen voorgesteld werden, voor zover:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk gewijzigd werden en - de aanbestedende overheid alle inschrijvers raadpleegt die voldoen aan de minimumeisen op beroeps, economisch en technisch vlak, zoals bepaald door de Koning, en die een offerte indienden die aan de formele eisen van de eerste procedure voldeed; 	<p>e) enkel onregelmatige of onaanvaardbare offertes werden ingediend naar aanleiding van een aanbesteding, offerteaanvraag of concurrentiedialoog, mits de aanbestedende overheid alle inschrijvers raadpleegt die aan de eisen inzake kwalitatieve selectie beantwoorden en bij de eerste procedure een formeel regelmatige offerte hebben ingediend, en de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk worden gewijzigd.</p> <p>Wanneer de eerste procedure verplicht onderworpen is aan de Europese bekendmaking, mogen enkel de inschrijvers worden geraadpleegd die aan voormelde eisen en voorwaarden voldoen.</p> <p>Wanneer de eerste procedure niet verplicht onderworpen is aan de Europese bekendmaking, kan de aanbestedende overheid, teneinde de mededinging te verruimen, bovendien aannemers, leveranciers of dienstverleners raadplegen die volgens haar in staat zijn te voldoen aan de eisen inzake toegangsrecht en kwalitatieve selectie, ongeacht of zij al dan niet een offerte hebben ingediend in het kader van de eerste procedure;</p>	<p>Artikel 17, § 2, 1° d) van de Wet van 24 december 1993 werd in artikel 26, § 1, 1° e) van de Wet van 15 juni 2006 vermeld. Inhoudelijk komen beide teksten op hetzelfde neer, al dient gezegd dat de concurrentiedialoog bij de overige procedures werd gevoegd.</p> <p>Indien evenwel de eerste procedure niet aan de Europese bekendmaking is onderworpen, mag de aanbestedende overheid in het raam van de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking, ook bedrijven toelaten (ongeacht het feit dat zij bij de eerste procedure betrokken waren of niet) wanneer ze van mening is dat ze zouden kunnen voldoen aan de voorwaarden inzake de toegang tot de procedure en de selectiecriteria.</p> <p>.</p>

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
<p>e) geen enkele offerte werd ingediend ingevolge een aanbesteding of een offerteaanvraag, voor zover de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk gewijzigd werden;</p>	<p>d) geen of geen geschikte aanvraag tot deelneming of offerte werd ingediend naar aanleiding van een aanbesteding of een offerteaanvraag, mits de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk worden gewijzigd en, voor de opdrachten die de bedragen voor de Europese bekendmaking bereiken, aan de Europese Commissie op haar verzoek een verslag wordt overgemaakt;</p>	<p>Artikel 26, § 1, 1° e) van de Wet van 15 juni 2006 neemt de bepalingen over van artikel 17, § 2, 1° d) van de Wet van 24 december 1993 maar gaat verder. Inderdaad, de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking mag ook worden aangewend indien er geen of geen geschikte aanvraag tot deelneming bij de opening van de kandidaturen werd genoteerd. Ook indien geen geschikte offerte werd ingediend, mag de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking worden gebruikt.</p> <p>Er werd tevens bijgevoegd dat voor overheidsopdrachten die op basis van dit wetsartikel bij onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking worden toegewezen en waarvan het bedrag van de toegewezen opdracht de Europese drempel bereikt of overschrijdt, de Europese Commissie op verzoek het overleggen van een verslag van de aanbestedende overheid kan eisen.</p>
<p>f) de werken, leveringen of diensten omwille van hun technische of artistieke specificiteit of omwille van de bescherming van exclusieve rechten, slechts aan één bepaalde aannemer, leverancier of dienstenverlener kunnen toevertrouwd worden;</p>	<p>f) de werken, leveringen of diensten om technische of artistieke redenen of omwille van de bescherming van alleenrechten, slechts aan één bepaalde aannemer, leverancier of dienstverlener kunnen worden toevertrouwd;</p>	<p>In vergelijking met artikel 17, § 2, 1° f) van de Wet van 24 december 1993, werd in artikel 26, § 1, 1° f) het woord 'exclusieve rechten' vervangen door 'alleenrechten'.</p>

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
2° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van werken of diensten:	2° in het geval van een overheidsopdracht voor werken of diensten wanneer:	Status quo.
<p>a) aanvullende werken of diensten die noch in het toegewezen oorspronkelijke ontwerp noch in de eerste gesloten overeenkomst voorkwamen en die ingevolge onvoorziene omstandigheden noodzakelijk geworden zijn voor de uitvoering van het werk of van de dienst zoals het beschreven werd, voor zover ze worden toegewezen aan de aannemer die het werk of de dienst uitvoert, en voor zover het samengevoegde bedrag van de opdrachten gegund voor de aanvullende werken of diensten niet hoger ligt dan 50 pct. van het bedrag van de hoofdopdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wanneer deze werken of diensten, technisch of economisch niet zonder ernstig bezwaar van de hoofdopdracht kunnen gescheiden worden; - wanneer deze werken of diensten, alhoewel scheidbaar van de uitvoering van de hoofdopdracht, strikt noodzakelijk zijn voor de vervolmaking ervan; 	<p>a) het gaat om aanvullende werken of diensten die noch in het oorspronkelijk geplande ontwerp, noch in de oorspronkelijke opdracht zijn vermeld en die ingevolge onvoorziene omstandigheden noodzakelijk zijn geworden voor de uitvoering van de erin beschreven werken of diensten, op voorwaarde dat ze worden gegund aan degene die deze werken of diensten uitvoert en het samengevoegde bedrag van de opdrachten gegund voor de aanvullende werken of diensten niet hoger ligt dan vijftig percent van het bedrag van de hoofdopdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wanneer deze aanvullende werken of diensten technisch of economisch niet van de hoofdopdracht kunnen worden gescheiden zonder een ernstig bezwaar op te leveren voor de aanbestedende overheid; - wanneer deze werken of diensten, alhoewel scheidbaar van de uitvoering van de oorspronkelijke opdracht, strikt noodzakelijk zijn voor de vervolmaking ervan; 	Status quo.

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
<p>b) nieuwe werken of diensten, bestaande uit de herhaling van soortgelijke werken of diensten, aan de aannemer die de eerste opdracht kreeg, dienen toegewezen te worden door dezelfde aanbestedende overheid, op voorwaarde dat deze werken of diensten overeenstemmen met een basisontwerp en dat dit ontwerp het voorwerp uitmaakte van een eerste opdracht, gegund na aanbesteding of offerteaanvraag.</p> <p>De mogelijkheid tot aanwending van deze procedure moet alleszins reeds bij de uitschrijving van de eerste opdracht vermeld worden. Ze is bovendien beperkt tot een periode van drie jaar na het gunnen van de oorspronkelijke opdracht;</p>	<p>b) het gaat om nieuwe werken of diensten bestaande uit de herhaling van soortgelijke werken of diensten, die door dezelfde aanbestedende overheid worden gegund aan degene die de oorspronkelijke opdracht uitvoert, op voorwaarde dat deze werken of diensten overeenstemmen met een basisontwerp en dit ontwerp het voorwerp uitmaakte van de oorspronkelijke opdracht, gegund na aanbesteding of offerteaanvraag.</p> <p>De mogelijkheid om deze procedure aan te wenden, dient evenwel bij het in mededinging stellen van de eerste opdracht te worden vermeld. Bovendien moet de gunning van de herhalingsopdrachten gebeuren binnen drie jaar na de toewijzing van de oorspronkelijke opdracht;</p>	<p>Status quo.</p>

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
3° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van leveringen:	3° in het geval van een overheidsopdracht voor leveringen wanneer :	Status quo.
a) de betrokken artikelen alleen vervaardigd worden bij wijze van onderzoek, proefneming, studie of ontwikkeling, en geen massaproductie voorzien is met het oog op het in omloop brengen van het product in het handelscircuit of op het opvangen van de kosten die het onderzoek en de ontwikkeling meebrengen;	a) het producten betreft die uitsluitend voor onderzoek, proefneming, studie of ontwikkeling worden vervaardigd. Deze bepaling geldt niet voor de productie in grote hoeveelheden met het doel de commerciële haalbaarheid van het product vast te stellen of de kosten van onderzoek en ontwikkeling te delgen;	Status quo.
b) door de oorspronkelijke leverancier bijkomende leveringen te verrichten zijn bestemd voor de gedeeltelijke vernieuwing van leveringen of installaties voor gewoon gebruik of voor de uitbreiding van bestaande leveringen of installaties indien bij verandering van leverancier de aanbestedende overheid zich verplicht zou zien ander technisch materieel aan te werven dat onverenigbaarheden of buitenmaatse technische moeilijkheden inzake gebruik en onderhoud met zich meebrengt. De duur van deze opdrachten evenals van de hernieuwbare mag algemeen genomen de drie jaar niet overschrijden;	b) aanvullende leveringen te verrichten zijn door de oorspronkelijke leverancier, die ofwel bestemd zijn voor de gedeeltelijke vernieuwing van leveringen of installaties voor courant gebruik, ofwel voor de uitbreiding van bestaande leveringen of installaties, wanneer verandering van leverancier de aanbestedende overheid ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen met andere technische eigenschappen, zodat onverenigbaarheid ontstaat of zich bij gebruik en onderhoud onevenredige technische moeilijkheden voordoen. De looptijd van deze opdrachten en nabestellingen mag in regel drie jaar niet overschrijden;	Status quo.

Gevalen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevalen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006
Dit geval werd niet in artikel 17 van de Wet van 24 december 1993 voorzien.	c) aanvullende leveringen van dezelfde aard en met dezelfde kenmerken ingevolge onvoorziene omstandigheden worden gegund aan de leverancier van de oorspronkelijke opdracht, op voorwaarde dat het samengevoegde bedrag van de opdrachten gegund voor de aanvullende leveringen niet hoger ligt dan vijftig percent van het bedrag van de oorspronkelijke opdracht en het samengevoegd bedrag van alle opdrachten de bedragen voor de bekendmaking op Europees niveau niet bereikt. De looptijd van deze opdrachten en nabestellingen mag in regel drie jaar niet overschrijden;
Commentaar	
<p>Dit geval is volledig nieuw. Belangrijk te vermelden is dat dit geval niet voorzien is in de Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004. Dit betekent dat dit geval slechts mag worden toegepast voor zover dat men onder de Europese drempel blijft. De bijkomende voorwaarden om dit geval te mogen toepassen zijn de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het moet gaan om aanvullende leveringen; - het moet gaan om aanvullende leveringen van dezelfde aard en kenmerken als deze die in het bestek beschreven staan. Het betreft dus een zuivere uitbreiding van de opdracht; - onvoorziene omstandigheden moeten aan de basis liggen van de gunning van de aanvullende leveringen; - de aanvullende leveringen moeten worden gegund aan de leverancier aan wie de oorspronkelijke opdracht gegund werd; - het totaal bedrag van de aanvullende leveringen gegund voor een bepaalde opdracht van leveringen mag niet meer bedragen dan 50 % van het bedrag van de oorspronkelijke opdracht; - het oorspronkelijk bedrag van de opdracht vermeerderd met het totaal bedrag van de aanvullende leveringen gegund op basis van dit wetsartikel mag de Europese drempel niet bereiken, noch overschrijden; - de looptijd van de oorspronkelijke opdracht en van de nabestellingen mag in de regel de drie jaar niet overschrijden. Dit betekent dus dat bij een overheidsopdracht van leveringen afgesloten voor een periode van vier jaar, dit wetsartikel niet kan worden toegepast. 	

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006
Dit geval werd niet in artikel 17 van de Wet van 24 december 1993 voorzien.	d) het gaat om op een grondstoffenmarkt genoteerde en aangekochte leveringen;
Commentaar	
<p>Dit geval is wel voorzien in de Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004 en mag dus worden toegepast bij overheidsopdrachten van leveringen die de Europese drempel bereiken of overschrijden. Het concurrentiebeginsel wordt hier wel gerespecteerd omdat op de grondstoffenmarkt (met een officiële notering van de grondstoffen) de concurrentie vrij spel heeft en de prijs van de grondstoffen bepaald wordt ingevolge vraag en aanbod. Een geval waar dit wetsartikel kan worden toegepast is bijvoorbeeld bij de aankoop van strooizout, op voorwaarde dat deze grondstof op de grondstoffenmarkt genoteerd is. Ook bij de aankoop van grondstoffen voor de bouwnijverheid kan dit artikel onder de voormelde voorwaarden worden toegepast.</p> <p>Bij de beoordeling van het gunningsvoorstel zal de Inspectie van Financiën enkel nagaan of de leveringen genoteerd zijn op een grondstoffenmarkt. Hiervan zal de Inspectie het bewijs vragen vooraleer gunstig advies uit te brengen.</p>	
Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006
Dit geval werd niet in artikel 17 van de Wet van 24 december 1993 voorzien.	e) het gaat om de aankoop van leveringen tegen bijzonder gunstige voorwaarden, hetzij bij een leverancier die definitief zijn handelsactiviteit stopzet, hetzij bij curatoren of vereffenaars van een faillissement, een gerechtelijk akkoord of een in de nationale wetgevingen of reglementeringen bestaande procedure van dezelfde aard;
Commentaar	
<p>Dit geval is ook voorzien in de Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004 en mag dus worden toegepast bij overheidsopdrachten van leveringen die de Europese drempel bereiken of overschrijden. De toepassing van dit wetsartikel is onderworpen aan de volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het moet een aankoop van leveringen tegen bijzonder gunstige voorwaarden; - de aankoop moet gebeuren: <ul style="list-style-type: none"> a) ofwel bij een leverancier die definitief zijn handelsactiviteit stopzet; b) ofwel bij een curator of vereffenaar van een faillissement, een gerechtelijk akkoord of een in de nationale wetgevingen of reglementeringen bestaande procedure van dezelfde aard. <p>Bij de beoordeling van het gunningsvoorstel zal de Inspectie van Financiën niet enkel nagaan of er aan de voormelde voorwaarden is voldaan, maar zal de Inspectie tevens het bewijs vragen dat de aankoop gebeurt tegen bijzonder gunstige voorwaarden. Dit betekent dat de aanbestedende overheid het bewijs zal moeten leveren dat de prijs die dient te worden betaald veel lager is dan de normale marktprijs.</p>	

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
4° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van diensten:	4° in het geval van een overheidsopdracht voor diensten:	
de dienstenopdracht die volgt op een prijsvraag voor ontwerpen en die, overeenkomstig de toepasselijke regels, gegund moet worden aan de laureaat of aan één van de laureaten van de prijsvraag. In dit laatste geval moeten alle laureaten uitgenodigd worden om aan de onderhandelingen deel te nemen.	wanneer de betrokken opdracht op een ontwerpenwedstrijd volgt en, overeenkomstig de toepasselijke regels, moet worden gegund aan de winnaar of aan één van de winnaars van de wedstrijd. In dit laatste geval moeten alle winnaars worden uitgenodigd om aan de onderhandelingen deel te nemen.	Status quo.

GEVALLEN WAARBIJ KAN WORDEN BEROEP GEDAAN WORDEN OP DE ONDERHANDELINGSPROCEDURE MET BEKENDMAKING

Gevalen voorzien in artikel 17 § 3 van de Wet van 24 december 1993	Gevalen voorzien in artikel 26 § 3 van de Wet van 15 juni 2006	Commentaar
De overheidsopdracht mag volgens de onderhandelingsprocedure gegund worden met naleving van de bekendmakingsregels bepaald door de Koning wanneer:	De overheidsopdrachten mogen enkel worden gegund bij onderhandelingsprocedure met bekendmaking in de volgende gevallen: :	
1° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten:	1° in het geval van een overheidsopdracht voor werken, leveringen of diensten wanneer:	
<p>ingevolge aanbesteding of offerteaanvraag, enkel onregelmatige offertes werden ingediend of enkel onaanvaardbare prijzen werden voorgesteld, voor zover:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk gewijzigd werden en - de aanbestedende overheid niet alle inschrijvers raadpleegt die voldoen aan de minimumvoorwaarden van beroeps, economische en technische aard, bepaald door de Koning en die een offerte ingediend hebben die aan de formele eisen van de eerste procedure voldeed; 	<p>a) enkel onregelmatige of onaanvaardbare offertes werden ingediend naar aanleiding van een aanbesteding, offerteaanvraag of concurrentiedialoog, voorzover:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk worden gewijzigd en - de aanbestedende overheid niet alle inschrijvers raadpleegt die aan de eisen inzake kwalitatieve selectie beantwoorden en die bij de eerste procedure een formeel regelmatige offerte hebben ingediend; 	Status quo. Enkel de concurrentiedialoog werd bij de initiële procedures gevoegd.

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de wet van 15 juni 2006
<p>2° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van werken of diensten:</p> <p>- in uitzonderlijke gevallen, het gaat om werken of diensten waarvan de aard of de onzekere omstandigheden verhinderen op voorhand een globale prijs vast te stellen;</p>	<p>b) het in uitzonderlijke gevallen gaat om werken, leveringen of diensten gaat waarvan de aard of de onzekere omstandigheden verhinderen op voorhand een globale prijs vast te stellen;</p>
Commentaar	
<p>Het enige verschil tussen de twee wetsartikelen is dat dit geval in de nieuwe reglementering ook van toepassing kan worden gemaakt voor aanneming van leveringen. Voor de rest: status quo.</p>	
Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006
Dit geval is niet voorzien in artikel 17 van de Wet van 24 december 1993	<p>c) de toegang tot de opdracht overeenkomstig artikel 22 wordt voorbehouden en het geraamde bedrag van de opdracht het bedrag voor de Europese bekendmaking niet bereikt;</p>
Commentaar	
<p>Artikel 22 van de Wet van 15 juni 2006 bepaalt het volgende:</p> <p>“§ 1. Een aanbestedende overheid kan, overeenkomstig de beginselen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, de toegang tot de gunningsprocedure reserveren voor sociale werkplaatsen of de uitvoering ervan reserveren in het kader van programma’s voor beschermde arbeid indien de meerderheid van de betrokken werknemers personen met een handicap zijn die wegens de aard of de ernst van hun handicap geen beroepsactiviteit in normale omstandigheden kunnen uitoefenen. De aankondiging van opdracht of, bij ontstentenis daarvan, het bestek moet deze toegangsreservatie vermelden.</p> <p>§ 2. Wanneer een opdracht het bedrag voor Europese bekendmaking niet bereikt, kan een aanbestedende overheid, overeenkomstig de beginselen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, de toegang tot de gunningsprocedure reserveren voor sociale inschakelingsondernemingen. Met sociale inschakelingsonderneming wordt bedoeld de onderneming die voldoet aan de voorwaarden van artikel 59 van de Wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgische actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen, of die aan gelijkaardige voorwaarden voldoet in het land van oorsprong van de kandidaat of inschrijver.”</p> <p>De toepassing van dit wetsartikel is beperkt tot overheidsopdrachten die de Europese drempel niet bereiken omdat de Europese Richtlijn dit geval niet heeft voorzien.</p>	

Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006
Dit geval is niet voorzien in artikel 17 van de Wet van 24 december 1993	d) het geraamde bedrag van de opdracht zonder belasting over de toegevoegde waarde de door de Koning bepaalde bedragen niet bereikt, die alleszins lager moeten zijn dan de bedragen voor de Europese bekendmaking;
Commentaar	
Het bedrag dat door de Koning zal worden bepaald, is de Europese drempel. Dit betekent dat dit wetsartikel kan worden toegepast bij elke overheidsopdracht waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel niet bereikt. Aangezien de onderhandelingsprocedure met bekendmaking een uitzonderingsprocedure is, zal de Inspectie van Financiën steeds nagaan of een open of beperkte procedure geen soelaas kan bieden, vooraleer gunstig advies te geven voor de toepassing van artikel 26, § 2, 1° d) van de Wet van 15 juni 2006.	
Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006
3° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van werken: de werken enkel onderzoek, proefneming of afstelling als doel hebben en niet het nastreven van rendabiliteit of het dekken van de kosten voor onderzoek en ontwikkeling;	2° in het geval van een overheidsopdracht voor werken, wanneer het gaat om werken die uitsluitend worden uitgevoerd ten behoeve van onderzoek, proefneming of ontwikkeling, en niet met het doel winst te maken of de kosten van onderzoek en ontwikkeling te dekken;
Commentaar	
Status quo. Enkel het woord 'afstelling' werd vervangen door 'ontwikkeling'.	
Gevallen voorzien in artikel 17 § 2 van de Wet van 24 december 1993	Gevallen voorzien in artikel 26 § 1 van de Wet van 15 juni 2006
4° in het geval van een overheidsopdracht voor aanneming van diensten: de aard van de dienst zodanig is dat de specificaties van de opdracht niet kunnen bepaald worden met voldoende nauwkeurigheid om de toewijzing toe te laten volgens de procedure van aanbesteding of offerteaanvraag.	3° in het geval van een overheidsopdracht voor diensten, voor zover door de aard van de te verlenen diensten de specificaties van de opdracht niet voldoende nauwkeurig kunnen worden vastgesteld om de opdracht bij open of beperkte procedure te gunnen.
Commentaar	
Status quo.	

5.5.1. Verloop van de procedure van de onderhandelingsprocedure met bekendmaking

De kandidaturenfase

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>In het bestek worden de administratieve en technische voorschriften van de opdracht vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. De uitsluitings- en selectiecriteria worden niet meer in het bestek vermeld. Deze worden vermeld in de aankondiging van de opdracht. Ze worden minimumvereisten genoemd.</p> <p>Inzake de uitsluitingscriteria neemt de aanbestedende overheid de volgende tekst op in de aankondiging van de opdracht: "Door het indienen van een kandidatuur verklaart de kandidaat zich niet in een van onderstaande uitsluitingsgevallen te bevinden. De aanbestedende overheid zal de juistheid van deze impliciete verklaring op erewoord onderzoeken in hoofde van de inschrijver wiens offerte het beste gerangschikt is. Daartoe zal zij de betrokken inschrijver vragen via de snelste middelen en binnen de termijn die zij aanduidt, de inlichtingen of documenten te leveren die toelaten zijn persoonlijke toestand na te gaan. De inlichtingen of documenten die de aanbestedende overheid kosteloos via elektronische middelen bij de gegevensbeheerder kan opvragen, zal door de aanbestedende overheid zelf worden opgevraagd."</p> <p>De gunningscriteria moeten met hun relatief gewicht vermeld worden in het bestek. Voor overheidsopdrachten die niet het voorwerp van een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie moeten uitmaken, mogen de gunningscriteria, zonder vermelding van hun relatief gewicht, in dalende rangorde van belangrijkheid in het bestek worden vermeld.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht (vervolg)	Toch zou het indienen van offertes via elektronische weg een groot voordeel bieden: de aanbestedende overheid kan dan zwart op wit bewijzen dat de offertes werden ingediend vóór het einde van de termijn voorzien in het bestek voor het indienen van de offertes, een voordeel dat betrekking heeft op het transparantiebeginsel.
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het bestek is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure, over de minimumvereisten of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification. Indien geen eProcurementapplicatie wordt gebruikt voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht, moeten de kosten voor de publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen worden betaald aan de Directie van het Belgisch Staatsblad.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht	Zowel het Bulletin der Aanbestedingen als het Publicatieblad van de Europese Unie kunnen via internet worden geraadpleegd.
Uiterste datum van het indienen van de kandidaturen	Deze datum wordt in de aankondiging van de opdracht vermeld. De aanbestedende overheid beschikt tevens over de mogelijkheid om een uur te vermelden.

Stap van de procedure	Commentaar
Opening van de kandidaturen	In de wetgeving overheidsopdrachten staat niet vermeld dat de kandidaturen tijdens een officiële zitting moeten worden geopend. Teneinde de grote bezorgdheid voor het respecteren van het gelijkheidsbeginsel ten overstaan van de kandidaten te laten blijken, is het aangewezen om de kandidaturen ten minste achter gesloten deuren te openen en een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen op te stellen. Het is aangewezen om de opening van de kandidaturen zo vlug mogelijk na het uiterste tijdstip voor het indienen van de kandidaturen te verwezenlijken. Zodoende kunnen kandidaten niet de indruk hebben dat de aanbestedende overheid gewacht heeft op kandidaturen die op het uiterste tijdstip voorzien in de aankondiging van de opdracht voor het indienen van de kandidaturen, nog niet bij de aanbestedende overheid waren toegekomen. Het opstellen van een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen is tevens een gebaar van transparantie naar de kandidaten toe. Dit proces-verbaal zal dan ook deel uitmaken van het kandidaturen- en gunningsdossier.
Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht	Geen wijzigingen op dit vlak in vergelijking met de bepalingen opgenomen in de Wet van 24 december 1993 en in haar uitvoeringsbesluiten.
Gemotiveerde selectiebeslissing	De shortlist van de geselecteerde kandidaten wordt door de administratie opgesteld en voor goedkeuring voorgelegd aan de hiërarchische meerdere bevoegd om het selectiedossier goed te keuren.
Kennisgeving van de selectie van de kandidatuur	Aan elke geselecteerde kandidaat wordt een kennisgeving opgezonden waarin de selectie van zijn kandidatuur wordt bevestigd. Als bijlage wordt het bestek gevoegd. Deze moet aan de kandidaten de elementen verschaffen die hen zal moeten toelaten om een offerte in te dienen.
Kennisgeving van de niet selectie aan de niet geselecteerde kandidaten	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten.

De offertefase

Stap van de procedure	Commentaar
Opening van de offertes	De opening van de offertes mag achter gesloten deuren plaatsgrijpen.
Onderzoek van de ontvankelijkheid van de offertes	Vooreerst wordt er onderzocht of de offertes werden ingediend door geselecteerde kandidaten.
Onderzoek van de offertes van de geselecteerde kandidaten in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	<p>Drie soorten varianten zijn voorzien : de verplichte variante, de facultatieve variante en de vrije variante. De benadering van de facultatieve variante werd gewijzigd in vergelijking met de vorige reglementering.</p> <p>Opgelet! Voor overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de Europese bekendmaking zijn vrije varianten, in vergelijking met de bepalingen opgenomen in het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996, slechts toegelaten indien zij expliciet worden toegestaan in de aankondiging van de opdracht en/of in het bestek.</p>
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van de shortlist	<p>Artikel 3 van de Wet van 15 juni 2006 geeft de volgende definitie aan een procedure met en zonder bekendmaking:</p> <p>«7° onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking : de gunningsprocedure waarbij de aanbestedende overheid of het overheidsbedrijf de door haar gekozen aannemers, leveranciers of dienstverleners raadpleegt en <u>over de voorwaarden van de opdracht onderhandelt met één of meer van hen</u>;</p> <p>8° onderhandelingsprocedure met bekendmaking : de procedure met dezelfde kenmerken als die omschreven in 7°, behalve dat de bekendmaking ervan verplicht is;»</p> <p>In de Wet van 24 december 1993 werd de onderlijnde tekst voorzien in artikel 17, § 1. Ze laat toe om de onderhandelingen te beperken tot een deel van de inschrijvers die een regelmatige offerte hebben ingediend. In het koninklijk besluit ter vervanging van het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996, wordt vermeld dat bij een onderhandelingsprocedure met bekendmaking, er moet worden onderhandeld met ten minste drie inschrijvers (uitgezonderd indien minder dan drie inschrijvers een offerte hebben ingediend of indien de aanbestedende overheid bij machte is om de reden te motiveren waarom de onderhandelingen</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van de shortlist (vervolg)	<p>moeten worden gevoerd met minder dan drie inschrijvers.</p> <p>In elk geval, biedt het voeren van onderhandelingen met ten minste drie inschrijvers een voldoende concurrentie en is bijgevolg een kritische succesfactor voor het bekomen van goede offertes na het afsluiten van de onderhandelingen.</p> <p>In het raam van een voldoende transparante motivering van de samenstelling van de shortlist, moet er een evaluatieverslag worden opgesteld waarin de keuze van de inschrijvers waarmede onderhandelingen zullen worden gevoerd, grondig worden gemotiveerd.</p>
Uitnodiging voor de onderhandelingen van de inschrijvers opgenomen in de shortlist	<p>In deze brief, vermeldt de aanbestedende overheid de datum en het uur waarop en de plaats waar de onderhandelingen zullen plaatsgrijpen. Bovendien is het nodig om de onderwerpen te vermelden die de rode draad van de onderhandelingen zullen vormen. Het vermelden van deze onderwerpen zal de inschrijver toelaten om zich de onderhandelingen behoorlijk voor te bereiden en een onderhandelingsteam samen te stellen waarin alle noodzakelijke competenties aanwezig zijn.</p> <p>Daarenboven wordt er aangeraden om aan de inschrijver in de uitnodigingsbrief te vragen om het aantal personen mede te delen, die bij de onderhandelingen aanwezig zullen zijn. Dit zal de aanbestedende overheid toelaten om de noodzakelijke proactieve maatregelen te treffen om een vlot verloop van de onderhandelingen te kunnen verzekeren.</p>
Kennisgeving aan de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers die niet aan de onderhandelingen zullen deelnemen.	<p>Het is nuttig om aan te inschrijvers mede te delen dat er geen onderhandelingen met hen zullen worden gevoerd. Bovendien moet er worden vermeld dat deze beslissing slechts voorlopig is (en dat de mogelijkheid nog altijd bestaat dat zij op een later tijdstip toch nog voor de onderhandelingen zullen worden uitgenodigd). Door deze formulering wordt er vermeden dat de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers de motivering van de samenstelling van de shortlist zouden opvragen vóór de standstill of, indien geen standstill zal worden toegepast, vóór de gunning van de opdracht.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Kennisgeving aan de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers die niet aan de onderhandelingen zullen deelnemen. (Vervolg)	Bovendien biedt deze methodologie de mogelijkheid aan de aanbestedende overheid om onderhandelingen te starten met één of meerdere inschrijvers die oorspronkelijk niet in de shortlist waren opgenomen, in het geval dat de onderhandelingen met de inschrijvers opgenomen in de shortlist niet tot een bevredigend resultaat zouden leiden.
De onderhandelingen.	Bij onderhandelingen, moet de aanbestedende overheid een gelijke behandeling van alle inschrijvers waarborgen. Er moet worden onderstreept dat deze eis niet nieuw is omdat zij afgeleid is van het gelijkheidsbeginsel van de inschrijvers; Artikel 26 van de Wet van 15 juni 2006 vermeldt het uitdrukkelijk in paragraaf 3. Bovendien, moet het einddoel zijn om de kwaliteit van de offertes maximaal te verhogen van de inschrijvers waarmee onderhandelingen worden gevoerd. Bijgevolg is het niet aangewezen om de onderhandelingen te beperken tot één enkele sessie, maar te onderhandelen tot op het ogenblik dat de kwaliteit van alle offertes gemaximaliseerd werd.
Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. In het geval dat subcriteria in het bestek werden voorzien en dat een specifiek gewicht voor elk subcriterium niet werd vermeld, hebben alle subcriteria van eenzelfde gunningscriterium eenzelfde gewicht!
Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de toewijzing van de opdracht voorgesteld wordt.	In toepassing van de omzendbrief van 23 april 2007 betreffende de impliciete verklaring op erewoord inzake de persoonlijke toestand in het kader van de kwalitatieve selectie.
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel	Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.
Gunning	De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd..

Stap van de procedure	Commentaar
Kennisgeving aan de niet voor gunning gekozen inschrijvers en toepassing van de wachttermijn	De wachttermijn moet worden toegepast bij overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de publicatieplicht van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Wanneer de oorspronkelijke raming van de opdracht lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag voor de Europese bekendmaking, maar het goed te keuren offertebedrag zonder belasting over de toegevoegde waarde evenwel meer dan 20% hoger is dan dit door de Koning vastgestelde bedrag, moet eveneens een wachttermijn toegepast worden. De duur bedraagt 15 kalenderdagen.
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde.
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers indien geen wachttermijn moet worden toegepast.	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. Indien geen wachttermijn moet worden toegepast, kan deze kennisgeving gebeuren wanneer de betekening van de goedkeuring van de offerte aan de begunstigde wordt verstuurd.
Verzenden van de aankondiging van de gegunde opdracht	Gebruik hiervoor eNotification.
Publicatie van de aankondiging van de gegunde opdracht	De publicatie dient te gebeuren binnen de 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.5.2. Verloop van de procedure voor een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>In het bestek worden de administratieve en technische voorschriften van de opdracht vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. De uitsluitings- en selectiecriteria worden in het bestek vermeld.</p> <p>Inzake de uitsluitingscriteria neemt de aanbestedende overheid de volgende tekst op in het bestek: "Door het indienen van een offerte verklaart de inschrijver zich niet in een van onderstaande uitsluitingsgevallen te bevinden. De aanbestedende overheid zal de juistheid van deze impliciete verklaring op erewoord onderzoeken in hoofde van de inschrijver wiens offerte het beste gerangschikt is. Daartoe zal zij de betrokken inschrijver vragen via de snelste middelen en binnen de termijn die zij aanduidt, de inlichtingen of documenten te leveren die toelaten zijn persoonlijke toestand na te gaan. De inlichtingen of documenten die de aanbestedende overheid kosteloos via elektronische middelen bij de gegevensbeheerder kan opvragen, zal door de aanbestedende overheid zelf worden opgevraagd."</p>
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht (vervolg)	<p>Aangezien het overheidsopdrachten betreft die niet het voorwerp uitmaken van een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, mogen de gunningscriteria in het bestek worden vermeld in dalende rangorde van belangrijkheid, zonder dat hun relatief gewicht moet worden vermeld.</p> <p>In verband met de wijze waarop de offertes mogen worden ingediend, dient in het bestek te worden vermeld dat de inschrijvers hun offerte elektronisch met behulp van eTendering mogen indienen.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure en van het bestek is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification. Indien geen eProcurementapplicatie wordt gebruikt voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht, moeten de kosten voor de publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen worden betaald aan de Directie van het Belgisch Staatsblad.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht	Enkel in het Publicatieblad van de Europese Unie. Dit publicatieblad kan via internet worden geraadpleegd.
Opening van de offertes	De opening van de offertes gebeurt normaliter achter gesloten deuren.
Onderzoek van de inschrijvers in het raam van de selectiecriteria	Geen wijzigingen op dit vlak in vergelijking met de bepalingen opgenomen in de Wet van 24 december 1993 en in haar uitvoeringsbesluiten.
Onderzoek van de offertes van de geselecteerde inschrijvers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	Drie soorten van varianten werden voorzien : de verplichte variante, de facultatieve variante en de vrije variante.

Stap van de procedure	Commentaar
<p>Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van de shortlist</p>	<p>Artikel 3 van de Wet van 15 juni 2006 geeft de volgende definitie aan een procedure met en zonder bekendmaking:</p> <p>«7° onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking : de gunningsprocedure waarbij de aanbestedende overheid of het overheidsbedrijf de door haar gekozen aannemers, leveranciers of dienstverleners raadpleegt en <u>over de voorwaarden van de opdracht onderhandelt met één of meer van hen;</u></p> <p>8° onderhandelingsprocedure met bekendmaking : de procedure met dezelfde kenmerken als die omschreven in 7°, behalve dat de bekendmaking ervan verplicht is;»</p> <p>In de Wet van 24 december 1993 werd de onderlijnde tekst voorzien in artikel 17, § 1. Ze laat toe om de onderhandelingen te beperken tot een deel van de inschrijvers die een regelmatige offerte hebben ingediend. In het koninklijk besluit ter vervanging van het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996, wordt vermeld dat bij een onderhandelingsprocedure met bekendmaking, er moet worden onderhandeld met ten minste drie inschrijvers (uitgezonderd indien minder dan drie inschrijvers een offerte hebben ingediend of indien de aanbestedende overheid bij machte is om de reden te motiveren waarom de onderhandelingen moeten worden gevoerd met minder dan drie inschrijvers).</p> <p>In elk geval, biedt het voeren van onderhandelingen met ten minste drie inschrijvers een voldoende concurrentie en is bijgevolg een kritische succesfactor voor het bekomen van goede offertes na het afsluiten van de onderhandelingen.</p> <p>In het raam van een voldoende transparante motivering van de samenstelling van de shortlist, moet er een evaluatieverslag worden opgesteld waarin de keuze van de inschrijvers waarmede onderhandelingen zullen worden gevoerd, grondig worden gemotiveerd.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
<p>Uitnodiging voor de onderhandelingen van de inschrijvers opgenomen in de shortlist</p>	<p>In deze brief, vermeldt de aanbestedende overheid de datum en het uur waarop en de plaats waar de onderhandelingen zullen plaatsgrijpen. Bovendien is het nodig om de onderwerpen te vermelden die de rode draad van de onderhandelingen zullen vormen. Het vermelden van deze onderwerpen zal de inschrijver toelaten om zich de onderhandelingen behoorlijk voor te bereiden en een onderhandelingsteam samen te stellen waarin alle noodzakelijke competenties aanwezig zijn.</p> <p>Daarenboven wordt er aangeraden om aan de inschrijver in de uitnodigingsbrief te vragen om het aantal personen mede te delen, die bij de onderhandelingen aanwezig zullen zijn. Dit zal de aanbestedende overheid toelaten om de noodzakelijke proactieve maatregelen te treffen om een vlot verloop van de onderhandelingen te kunnen verzekeren.</p>
<p>Kennisgeving aan de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers die niet aan de onderhandelingen zullen deelnemen.</p>	<p>Het is nuttig om aan te inschrijvers mede te delen dat er geen onderhandelingen met hen zullen worden gevoerd. Bovendien moet er worden vermeld dat deze beslissing slechts voorlopig is (en dat de mogelijkheid nog altijd bestaat dat dat zij op een later tijdstip toch nog voor de onderhandelingen zullen worden uitgenodigd). Door deze formulering wordt er vermeden dat de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers de motivering van de samenstelling van de shortlist zouden opvragen vóór de standstill of, indien geen standstill zal worden toegepast, vóór de gunning van de opdracht.</p> <p>Deze methodologie biedt bovendien de mogelijkheid aan de aanbestedende overheid om onderhandelingen aan te knopen met één of met meer inschrijvers die oorspronkelijk niet in de shortlist werden opgenomen, indien de onderhandelingen met de inschrijvers opgenomen in de shortlist niet een bevredigend resultaat opleveren.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
De onderhandelingen.	Bij onderhandelingen, moet de aanbestedende overheid een gelijke behandeling van alle inschrijvers waarborgen. Er moet worden onderstreept dat deze eis niet nieuw is. Zij is gebaseerd op het gelijkheidsbeginsel van de inschrijvers; nochtans wordt ze uitdrukkelijk vermeld in paragraaf 3 van de Wet van 15 juni 2006. Bovendien, moet het einddoel zijn om de kwaliteit van de offertes maximaal te verhogen van de inschrijvers waarmee onderhandelingen worden gevoerd. Bijgevolg is het niet aangewezen om de onderhandelingen te beperken tot één enkele sessie, maar te onderhandelen tot op het ogenblik dat de kwaliteit van alle offertes gemaximaliseerd werd.
Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. In het geval dat subgunningscriteria in het bestek werden voorzien en dat een specifiek gewicht voor elk subgunningscriterium niet werd vermeld, hebben alle subgunningscriteria eenzelfde gewicht!
Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de toewijzing van de opdracht voorgesteld wordt.	In toepassing van de omzendbrief van 23 april 2007 betreffende de impliciete verklaring op erewoord inzake de persoonlijke toestand in het kader van de kwalitatieve selectie.
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel	Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.
Gunning	De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd..
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde..
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers indien geen wachttermijn moet worden toegepast.	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten.

5.5.3. Verloop van de procedure voor een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking

Stap van de procedure	Commentaar
<p>Opmaken van het bestek en opstellen van de lijst van gegadigden die in de gelegenheid zullen worden gesteld om een offerte in te dienen</p>	<p>In het bestek worden de administratieve en technische voorschriften van de opdracht vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. Aangezien de aanbestedende overheid enkel gegadigden toelaat tot de procedure die niet van deelname aan de overheidsopdracht uitgesloten zijn, enerzijds, en die over een voldoende economische en financiële draagkracht en over een voldoende technische bekwaamheid beschikken, anderzijds, worden er in het bestek in principe geen uitsluitings- en selectiecriteria vermeld.</p> <p>Het is dus belangrijk dat de aanbestedende overheid bij het voorafgaande marktonderzoek niet enkel technische bekwame gegadigden opzoekt, maar dat zij ook oog heeft voor hun economische en financiële draagkracht en onderzoekt of zij al dan niet van deelname aan de overheidsopdracht moeten worden uitgesloten.</p> <p>Wat betreft het aantal gegadigden moet de aanbestedende overheid trachten om ten minste vijf gegadigden toe te laten tot de procedure, teneinde tenminste over drie offertes te kunnen beschikken. Zodoende is er voldoende concurrentie gewaarborgd.</p> <p>Aangezien het geraamd bedrag van de meeste onderhandelingsprocedures zonder bekendmaking zich onder de Europese drempel bevindt, volstaat het om in het bestek de gunningscriteria in dalende rangorde van belangrijkheid te vermelden.</p> <p>Indien evenwel het geraamd bedrag van de opdracht de Europese drempel zou bereiken of overschrijden, dan moet de aanbestedende overheid een relatief gewicht geven aan elk gunningscriterium. Dit kan het geval zijn indien de onderhandelingsprocedure wordt gekozen op basis van artikel 26, § 1, 1° d) en e) van de Wet van 15 juni 2006.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure, van de lijst van gegadigden die tot de procedure zullen worden toegelaten en van het bestek is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure, over de gegadigden die tot de procedure werden toegelaten of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de lijst van gegadigden en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de uitnodigingsbrieven aan de gegadigden die tot de procedure worden toegelaten	Deze brieven worden aangetekend verzonden. Bij de brieven wordt het bestek gevoegd.
Opening van de offertes	De opening van de offertes gebeurt normaliter achter gesloten deuren.
Onderzoek van de ontvankelijkheid van de ingediende offertes	In deze fase van de procedure zal worden onderzocht of de offertes werden ingediend door de gegadigden die door de aanbestedende overheid werden uitgenodigd om een offerte in te dienen.
Onderzoek van de offertes van de geselecteerde kandidaten in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	Drie soorten van varianten werden voorzien : de verplichte variante, de facultatieve variante en de vrije variante.

Stap van de procedure	Commentaar
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van de shortlist	<p>Artikel 3 van de Wet van 15 juni 2006 geeft de volgende definitie aan een procedure met en zonder bekendmaking:</p> <p>«7° onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking : de gunningsprocedure waarbij de aanbestedende overheid of het overheidsbedrijf de door haar gekozen aannemers, leveranciers of dienstverleners raadpleegt en <u>over de voorwaarden van de opdracht onderhandelt met één of meer van hen;</u></p> <p>8° onderhandelingsprocedure met bekendmaking : de procedure met dezelfde kenmerken als die omschreven in 7°, behalve dat de bekendmaking ervan verplicht is;»</p> <p>In de Wet van 24 december 1993 werd de onderlijnde tekst voorzien in artikel 17, § 1. Ze laat toe om de onderhandelingen te beperken tot een deel van de inschrijvers die een regelmatige offerte hebben ingediend. In de reglementering overheidsopdrachten wordt voor de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking nergens vermeld met hoeveel inschrijvers moet worden onderhandeld.</p> <p>In elk geval, biedt het voeren van onderhandelingen met ten minste drie inschrijvers een voldoende concurrentie en is bijgevolg een kritische succesfactor voor het bekomen van goede offertes na het afsluiten van de onderhandelingen.</p> <p>In het raam van een voldoende transparante motivering van de samenstelling van de shortlist, moet er een evaluatieverslag worden opgesteld waarin de keuze van de inschrijvers waarmee onderhandelingen zullen worden gevoerd, grondig worden gemotiveerd.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Uitnodiging voor de onderhandelingen van de inschrijvers opgenomen in de shortlist	<p>In deze brief, vermeldt de aanbestedende overheid de datum en het uur waarop en de plaats waar de onderhandelingen zullen plaatsgrijpen. Bovendien is het nodig om de onderwerpen te vermelden die de rode draad van de onderhandelingen zullen vormen. Het vermelden van deze onderwerpen zal de inschrijver toelaten om zich de onderhandelingen behoorlijk voor te bereiden en een onderhandelingsteam samen te stellen waarin alle noodzakelijke competenties aanwezig zijn.</p> <p>Daarenboven wordt er aangeraden om aan de inschrijver in de uitnodigingsbrief te vragen om het aantal personen mede te delen, die bij de onderhandelingen aanwezig zullen zijn. Dit zal de aanbestedende overheid toelaten om de noodzakelijke proactieve maatregelen te treffen om een vlot verloop van de onderhandelingen te kunnen verzekeren.</p>
Kennissegeving aan de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers die niet aan de onderhandelingen zullen deelnemen.	<p>Het is nuttig om aan te inschrijvers mede te delen dat er geen onderhandelingen met hen zullen worden gevoerd. Bovendien moet er worden vermeld dat deze beslissing slechts voorlopig is (en dat de mogelijkheid nog altijd bestaat dat zij op een later tijdstip toch nog voor de onderhandelingen zullen worden uitgenodigd). Door deze formulering wordt er vermeden dat de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers de motivering van de samenstelling van de shortlist zouden opvragen vóór de gunning van de opdracht.</p> <p>Deze methodologie biedt bovendien de mogelijkheid aan de aanbestedende overheid om onderhandelingen aan te knopen met één of met meer inschrijvers die oorspronkelijk niet in de shortlist werden opgenomen, indien de onderhandelingen met de inschrijvers opgenomen in de shortlist niet een bevredigend resultaat opleveren.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
De onderhandelingen.	Bij onderhandelingen, moet de aanbestedende overheid een gelijke behandeling van alle inschrijvers waarborgen. Er moet worden onderstreept dat deze eis niet nieuw is. Zij is gebaseerd op het gelijkheidsbeginsel van de inschrijvers; nochtans wordt ze uitdrukkelijk vermeld in paragraaf 3 van de Wet van 15 juni 2006. Bovendien, moet het einddoel zijn om de kwaliteit van de offertes maximaal te verhogen van de inschrijvers waarmee onderhandelingen worden gevoerd. Bijgevolg is het niet aangewezen om de onderhandelingen te beperken tot één enkele sessie, maar te onderhandelen tot op het ogenblik dat de kwaliteit van alle offertes gemaximaliseerd werd.
Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten. In het geval dat subgunningscriteria in het bestek werden voorzien en dat een specifiek gewicht voor elk subgunningscriterium niet werd vermeld, hebben alle subgunningscriteria eenzelfde gewicht!
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel	Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.
Gunning	De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd.
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde.
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten.
Verzenden van de aankondiging van de gegunde opdracht	Gebruik hiervoor eNotification.
Publicatie van de aankondiging van de gegunde opdracht	De publicatie dient te gebeuren binnen de 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.5.4. Termijnen

5.5.4.1. De onderhandelingsprocedure met bekendmaking

Voor de overheidsopdrachten die niet onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar de Directie van het Belgisch Staatsblad (voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen) en de uiterste dag voor het indienen van de kandidaturen minimum 15 kalenderdagen. Deze termijn mag evenwel worden ingekort tot 10 kalenderdagen. Noteer dat bij het verzenden van de aankondiging van de opdracht met behulp van eNotification, het bericht gepubliceerd wordt binnen de 72 uur na de dag van de verzending van de aankondiging van de opdracht aan de Directie van het Belgisch Staatsblad voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen. De termijn tussen het opzenden van het bestek en de datum van de opening van de offertes bedraagt minimum 15 kalenderdagen en kan worden ingekort tot 10 kalenderdagen.

Voor de overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de uiterste dag voor het indienen van de kandidaturen minimum 37 kalenderdagen. Indien gebruikt wordt gemaakt van de versnelde procedure, kan deze termijn tot 15 kalenderdagen worden ingekort. De termijn tussen het verzenden van het bestek en de opening van de offertes bedraagt minimum 40 kalenderdagen. Indien een vooraankondiging gepubliceerd werd in het Publicatieblad van de Europese Unie (en in het Bulletin der Aanbestedingen) die een inkorting van de publicatietermijn toelaat, kan de termijn van 36 kalenderdagen evenwel worden teruggebracht tot 22 kalenderdagen. Indien gebruik gemaakt wordt van de versnelde procedure kan de termijn van 40 kalenderdagen worden ingekort tot 10 kalenderdagen. Noteer dat wanneer voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht eNotification wordt gebruikt, de aankondiging binnen de 5 kalenderdagen na de dag van het verzenden van het bericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen, wordt gepubliceerd.

De voormelde termijnen tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht en de uiterste datum voor het indienen van de kandidaturen kunnen met 7 kalenderdagen worden ingekort indien het aankondigingsbericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen werd gezonden met behulp van eNotification. Noteer dat de minimumtermijn voor het indienen van de kandidaturen nooit minder mag bedragen dan 10 kalenderdagen.

Indien het verzenden van de kennisgeving van de selectie en van het bestek aan de geselecteerde kandidaten geschiedt met behulp van eNotification, mag de termijn tussen het opzenden van het bestek en de opening van de offertes met 5 kalenderdagen worden ingekort. Noteer dat de minimumtermijn voor het indienen van de offertes nooit minder mag bedragen dan 10 kalenderdagen.

Tenslotte wordt de aandacht van de aanbestedende overheden gevestigd op het feit dat bij toepassing van zeer korte termijnen, ze steeds moet nagaan of de kandidaat of inschrijver, naargelang het geval, wel beschikt over voldoende tijd om een behoorlijke kandidatuur of offerte in te dienen. Indien dit niet het geval is moet de termijn worden verlengd.

De gegunde opdrachten waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moeten het voorwerp uitmaken van een aankondiging van gegunde opdracht. Deze aankondiging moet worden opgezonden binnen een termijn van 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.5.4.2. De vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking

De termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar de Directie van het Belgisch Staatsblad (voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen) en de dag van de opening van de offertes bedraagt minimum 36 kalenderdagen. Deze termijn mag evenwel worden ingekort tot 10 kalenderdagen op voorwaarde dat de aankondiging van de opdracht tenminste 7 kalenderdagen gepubliceerd is. Noteer dat bij het verzenden van de aankondiging van de opdracht met behulp van eNotification, het bericht gepubliceerd wordt binnen de 72 uur na de dag van de verzending van de aankondiging van de opdracht aan de Directie van het Belgisch Staatsblad voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen.

Tenslotte wordt de aandacht van de aanbestedende overheden gevestigd op het feit dat bij toepassing van zeer korte termijnen, ze steeds moet nagaan of de inschrijver wel beschikt over voldoende tijd om een behoorlijke offerte in te dienen. Indien dit niet het geval is moet de termijn worden verlengd.

5.5.4.3. De onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking

In de reglementering overheidsopdrachten werd er geen minimum termijn vastgesteld waarover de inschrijvers moeten kunnen beschikken voor het indienen van een offerte.

De aandacht van de aanbestedende overheden wordt evenwel gevestigd op het feit dat bij toepassing van zeer korte termijnen, ze steeds moet nagaan of de inschrijver wel over voldoende tijd beschikt om een behoorlijke offerte in te dienen. Indien dit niet het geval is moet de termijn worden verlengd.

De gegunde opdrachten waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moeten het voorwerp uitmaken van een aankondiging van gegunde opdracht. Deze aankondiging moet worden opgezonden binnen een termijn van 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.6. De concurrentiedialoog

5.6.1. Algemene principes

De concurrentiedialoog is een nieuwe procedure die in de Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004 is voorzien en in de Wet van 15 juni 2006 in Belgisch recht omgezet wordt. Het is een procedure die enkel kan worden aangewend indien, door de complexiteit van de opdracht, het niet mogelijk is om de opdracht te gunnen met behulp van een open of beperkte procedure.

De Wet van 15 juni 2006 vermeldt het volgende inzake de concurrentiedialoog:

Artikel 3. 9°:

“Concurrentiedialoog : de gunningsprocedure waaraan alle aannemers, leveranciers of dienstverleners mogen vragen deel te nemen en waarbij de aanbestedende overheid een dialoog voert met de voor deze procedure geselecteerde kandidaten, teneinde één of meer oplossingen uit te werken die aan de behoeften van de aanbestedende overheid beantwoorden en op grond waarvan de gekozen kandidaten zullen worden uitgenodigd om een offerte in te dienen.”

Artikel 27.

“Een aanbestedende overheid kan de concurrentiedialoog slechts gebruiken in geval van een bijzonder ingewikkelde opdracht, wanneer ze objectief niet in staat is de technische middelen te bepalen die aan haar behoeften kunnen voldoen of te beoordelen wat de markt te bieden heeft op het stuk van technische, financiële of juridische oplossingen.

De Koning bepaalt de na te leven voorschriften bij een concurrentiedialoog.

Deze voorschriften zijn onder meer :

- de gelijke behandeling van alle deelnemers tijdens de dialoog;
- de niet-bekendmaking aan de deelnemers van de voorgestelde oplossingen of andere door een deelnemer verstrekte vertrouwelijke inlichtingen zonder instemming van laatstgenoemde.”

De concurrentiedialoog wordt in verschillende landen van de Europese Unie gebruikt bij PPS-contracten.

5.6.2. Verloop van de procedure

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het beschrijvend document en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>In de aankondiging van de opdracht vermeldt de aanbestedende overheid de uitsluitings- en selectiecriteria. Het is de bedoeling om een beperkt aantal kandidaten te selecteren en toe te laten tot de dialoog. In de aankondiging van de opdracht zullen dus ook de criteria worden vermeld die zullen worden gehanteerd bij evalueren van de kandidaturen en het opmaken van een rangschikking van de verschillende kandidaturen.</p> <p>Teneinde een voldoende concurrentie te waarborgen dienen minstens vijf kandidaten te worden geselecteerd.</p> <p>In de aankondiging van de opdracht wordt tevens het voorwerp van de opdracht in algemene bewoordingen beschreven (m.a.w. de behoeften en de vereisten van de aanbestedende overheid).</p> <p>Het beschrijvend document, dat aan de geselecteerde kandidaten zal worden gezonden, moet de geselecteerde kandidaten een duidelijk beeld geven van de wensen van de aanbestedende overheid.</p> <p>In elk geval moeten de gunningscriteria in het beschrijvend document (of in de aankondiging van de opdracht) gedetailleerd worden vermeld, met inbegrip van het relatief gewicht van elk gunningscriterium en subgunningscriterium.</p> <p>Deze gunningcriteria zijn definitief, wat betekent dat zij in de loop van de procedure niet meer mogen worden gewijzigd.</p> <p>Let op ! De essentiële elementen van de aankondiging van de opdracht en van het beschrijvend document mogen niet meer worden gewijzigd tijdens de gunningsprocedure indien de wijzigingen het vervallen van de concurrentie als gevolg zouden kunnen hebben of indien de wijzigingen als discriminerend zouden kunnen worden aanzien.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het beschrijvend document	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het beschrijvend document is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure, over de minimumvereisten of over de inhoud van het beschrijvend document.
Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification. Indien geen eProcurementapplicatie wordt gebruikt voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht, moeten de kosten voor de publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen worden betaald aan de Directie van het Belgisch Staatsblad.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht	Zowel het Bulletin der Aanbestedingen als het Publicatieblad van de Europese Unie kunnen via internet worden geraadpleegd.
Uiterste datum van het indienen van de kandidaturen	Deze datum wordt in de aankondiging van de opdracht vermeld. De aanbestedende overheid beschikt tevens over de mogelijkheid om een uur te vermelden.
Opening van de kandidaturen	In de wetgeving overheidsopdrachten staat niet vermeld dat de kandidaturen tijdens een officiële zitting moeten worden geopend. Teneinde de grote bezorgdheid voor het respecteren van het gelijkheidsbeginsel ten overstaan van de kandidaten te laten blijken, is het aangewezen om de kandidaturen ten minste achter gesloten deuren te openen en een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen op te stellen. Het is aangewezen om de opening van de kandidaturen zo vlug mogelijk na het uiterste tijdstip voor het indienen van de kandidaturen te verwezenlijken.

Stap van de procedure	Commentaar
Opening van de kandidaturen (vervolg)	<p>Zodoende kunnen kandidaten niet de indruk hebben dat de aanbestedende overheid gewacht heeft op kandidaturen die op het uiterste tijdstip voorzien in de aankondiging van de opdracht voor het indienen van de kandidaturen, nog niet bij de aanbestedende overheid waren toegekomen. Het opstellen van een proces-verbaal van de opening van de kandidaturen is tevens een gebaar van transparantie naar de kandidaten toe. Dit proces-verbaal zal dan ook deel uitmaken van het dossier.</p>
Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht	<p>De selectie bij een concurrentiedialoog verloopt volgens de regels die in de vorige wetgeving van toepassing waren voor de procedures die een soortgelijke fase bevatten.</p> <p>Het is vanzelfsprekend dat het onderzoek van de kandidaturen een grondige en zeer arbeidsintensieve aangelegenheid zal zijn, aangezien een concurrentiedialoog in de meeste gevallen betrekking zal hebben op zeer complexe opdrachten met een hoge waarde. Om te bereiken dat de juiste doelgroep van bedrijven zal worden geselecteerd, zullen vooral voor de economische en financiële draagkracht als de technische bekwaamheid van de kandidaat zeer hoge eisen moeten worden gesteld. In de praktijk zullen de kandidaturen meestal worden ingediend door cersortia of tijdelijke handelsvennootschappen.</p> <p>Om het aantal kandidaten te beperken tot het strikte minimum (anders zou de dialoog zeer zwaar worden), zal het noodzakelijk zijn om in de aankondiging van de opdracht te vermelden dat er maximum vijf kandidaten zullen kunnen worden geselecteerd. Deze beperking van het aantal geselecteerde kandidaten kan enkel worden doorgevoerd indien in de aankondiging van de opdracht de criteria worden vermeld die zullen worden gehanteerd bij het identificeren van de vijf kandidaten die kunnen worden geselecteerd.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht (vervolg)	Het spreekt vanzelf dat eerst een grondig marktonderzoek zal moeten worden uitgevoerd vooraleer de selectiecriteria vast te stellen.
Gemotiveerde selectiebeslissing	De lijst van de geselecteerde kandidaten wordt door de administratie opgesteld en voor goedkeuring voorgelegd aan de hiërarchische meerdere bevoegd om het selectiedossier goed te keuren.
Motivering van de selectie van de kandidaten	Dit gebeurt op dezelfde wijze als bij een beperkte procedure.
Kennisgeving van de selectie van de kandidatuur	<p>Aan elke geselecteerde kandidaat wordt een kennisgeving opgezonden waarin de selectie van zijn kandidatuur wordt bevestigd. Als bijlage wordt het beschrijvend document gevoegd. Dit moet de geselecteerde kandidaten toelaten om een voorstel van oplossing in te dienen.</p> <p>Zoals reeds hiervoor vermeld werd, worden de gunningscriteria met hun relatief gewicht, in het beschrijvend document vermeld.</p>
Kennisgeving van de niet selectie aan de niet geselecteerde kandidaten	<p>Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de kennisgeving van niet selectie.</p> <p>De niet geselecteerde kandidaten ontvangen het beschrijvend document niet.</p>
Opening van de voorstellen van oplossing van de geselecteerde kandidaten	De opening van de oplossingen gebeurt achter gesloten deuren.
Onderzoek van de voorstellen van oplossing van de geselecteerde kandidaten	De door de geselecteerde kandidaten ingediende voorstellen worden onderzocht als voorbereiding op de dialoog die men hen zal worden gevoerd.

Stap van de procedure	Commentaar
<p>Uitnodiging van de geselecteerde kandidaten wiens voorstel van oplossing werd geselecteerd, voor de dialoog</p>	<p>Dit gebeurt best schriftelijk (aangetekend). Het spreekt vanzelf dat een dialoog wordt gevoerd met elke kandidaat afzonderlijk omdat er tijdens deze dialoog gegevens worden uitgewisseld die niet aan andere bedrijven mogen worden medegedeeld (vertrouwelijke gegevens), tenzij de deelnemer of de deelnemers akkoord gaan.</p>
<p>Het voeren van de dialoog met de geselecteerde kandidaten die tot de dialoog toegelaten werden</p>	<p>Tijdens deze dialoog worden de voorstellen van oplossing grondig besproken. Dit leidt tot een grondige evolutie van de voorstellen. Het doel moet zijn om de oplossingen zo scherp te stellen dat de scope van de opdracht te vermelden in het uiteindelijk bestek, met voldoende nauwkeurigheid in het bestek kan worden beschreven, zodat na de opening van de offertes geen onderhandelingen meer zullen moeten worden gevoerd. Dit houdt in dat de dialoog zeer lang kan duren. Dit geeft niet voor zover de aanbestedende overheid kan bereiken dat een voorstel met voldoende nauwkeurigheid in het bestek kan worden beschreven.</p> <p>In de praktijk kan de aanbestedende overheid het aantal voorstellen herleiden die voor verdere dialoog in aanmerking komen. De procedure verloopt dan in twee opeenvolgende fasen. Deze moeten worden voorzien in de aankondiging van de opdracht of in het beschrijvend document. De voorwaarde is evenwel dat alle geselecteerde kandidaten die toegelaten worden tot de offertefase, een gelijke kans hebben op de gunning van de opdracht.</p> <p>Dit houdt in dat er in elk geval moet worden vermeden dat het voorstel van oplossing of de twee voorstellen van oplossing één kandidaat of bepaalde kandidaten bevoordelen.</p> <p>Het herleiden van de voorstellen gebeurt door de 'verbeterde' voorstellen (ingevolge de dialoog) te toetsen aan de gunningscriteria vermeld in het beschrijvend document. Zodoende kan duidelijk worden vastgesteld welk voorstel van oplossing niet meer voor verder onderzoek vatbaar is.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
<p>Het voeren van de dialoog met de geselecteerde kandidaten die tot de dialoog toegelaten werden (vervolg)</p>	<p>Het is aangewezen om op het einde van de dialoog de ingewonnen informatie en het gekozen voorstel van oplossing of de gekozen voorstellen van oplossing te implementeren in het bestek, en het voorstel van bestek voor te leggen aan de geselecteerde kandidaten waarmede een dialoog werd gevoerd, teneinde 100 % zeker te zijn dat het bestek geen enkele van deze kandidaten discrimineert. Dit is geen verplichting maar een veiligheidsmaatregel waarbij de toepassing van het gelijkheidsbeginsel voldoende wordt bewaakt.</p> <p>Er dient te worden onderstreept dat dit principe van gelijke behandeling impliceert dat bepaalde deelnemers niet worden bevoordeeld door het onverantwoord doorspelen van informatie.</p>
<p>Het sluiten van de dialoog</p>	<p>Op het ogenblik dat de aanbestedende overheid in het bezit is van alle informatie die zij nodig heeft om de geselecteerde kandidaten die tot de offertefase worden toegelaten, toe te laten om een offerte in te dienen die tot het gewenste resultaat kan leiden, zonder dat onderhandelingen nog noodzakelijk zijn, mag de dialoog worden gesloten.</p> <p>Het is belangrijk te vermelden dat de aanbestedende overheid, vooraleer de dialoog te sluiten, moet nagaan of de gekozen oplossing of de gekozen oplossingen, de geselecteerde kandidaten die tot de offertefase worden toegelaten een gelijke kans biedt(bieden) zonder enige vorm van discriminatie.</p> <p>De aanbestedende overheid moet de motieven van haar keuze mededelen aan de deelnemers wiens oplossing niet werd gekozen.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Het finaliseren van het bestek	<p>De informatie die verworven werd tijdens de dialoog en die betrekking heeft op de gekozen oplossing of op de gekozen oplossingen, worden in een bestek geïmplementeerd.</p> <p>De aanbestedende overheid mag aan de deelnemers wiens oplossing of oplossingen werd(en) gekozen vragen hun offerte op te stellen vertrekkend van één of meerdere gemeenschappelijke oplossingen.</p> <p>Er dient opgemerkt dat de Europese Richtlijn het opstellen van een bestek als een noodzakelijk element van de procedure niet oplegt, maar om geschillen naderhand te vermijden, is het aangewezen alle informatie te registreren in een duidelijk bestek.</p>
Het uitnodigen van de geselecteerde kandidaten die bij de dialoog betrokken waren, om een offerte in te dienen	Bij de uitnodigingsbrief wordt het bestek gevoegd.
De opening van de offertes	Deze opening gebeurt volgens de methodologie die bij een beperkte offerteaanvraag wordt toegepast.
Onderzoek van de ontvankelijkheid van de offertes	Vooreerst wordt er onderzocht of de offertes werden ingediend door geselecteerde kandidaten die werden uitgenodigd om een offerte in te dienen.
Onderzoek van de offertes van de inschrijvers die een ontvankelijke offertes hebben ingediend, in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid	Dit onderzoek gebeurt zoals bij een beperkte offerteaanvraag.
Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek	Dit onderzoek gebeurt zoals bij een beperkte offerteaanvraag

Stap van de procedure	Commentaar
<p>Het verzoeken om verduidelijkingen, preciseringen en/of bijkomende informatie</p>	<p>Deze mogelijkheid wordt aan de aanbestedende overheid toegestaan, maar er dient te worden benadrukt dat het absoluut niet om onderhandelingen gaat.</p> <p>De nieuwe elementen mogen dus geen invloed hebben op de quotatie van de gunningscriteria en mogen de concurrentie niet vervalsen, noch een discriminerende invloed hebben. Het betreft dus enkel een finetuning van de offerte. In de praktijk wordt in deze fase een zeker aantal SLA (service level agreements) ontwikkeld. De resultaten van deze laatste besprekingen worden opgenomen in een overeenkomst, die samen met het bestek en de offerte van de toekomstige opdrachtnemer, de opdrachtdocumenten zullen uitmaken. De overeenkomst wordt door de toekomstige opdrachtnemer ondertekend vooraleer het dossier aan de Inspectie van Financiën wordt voorgelegd. Om te vermijden dat de overeenkomst tussen aanbestedende overheid en opdrachtnemer tot stand komt, mag de overeenkomst nog niet ondertekend worden door de aanbestedende overheid.</p>
<p>Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel</p>	<p>Dit advies is vereist voor de administraties waarop het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en begrotingscontrole van toepassing is.</p>
<p>Gunning</p>	<p>De beslissing van de aanbestedende overheid om de gekozen inschrijver aan te wijzen, wordt nu 'gunning' genoemd.</p>
<p>Kennisgeving aan de niet voor gunning gekozen inschrijvers en toepassing van de wachttermijn</p>	<p>De wachttermijn moet worden toegepast bij overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan de publicatieplicht van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie. Wanneer de oorspronkelijke raming van de opdracht lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag voor de Europese bekendmaking, maar het goed te keuren offertebedrag zonder belasting over de toegevoegde waarde evenwel meer dan 20% hoger is dan dit door de Koning vastgestelde bedrag, moet eveneens een wachttermijn toegepast worden. De duur bedraagt 15 kalenderdagen.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Sluiting van de opdracht	Dit is het ogenblik van de totstandkoming van de contactuele band tussen de aanbestedende overheid en de begunstigde. De sluiting van de opdracht gebeurt door de betekening van de goedkeuring van zijn offerte aan de begunstigde.
Informatie aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers indien geen wachttermijn moet worden toegepast.	Geen wijzigingen in vergelijking met de Wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten.
Verzenden van de aankondiging van gegunde opdracht	Gebruik hiervoor eNotification.
Publicatie van de aankondiging van gegunde opdracht	De publicatie dient te gebeuren binnen de 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.6.3. Termijnen

Voor de concurrentiedialogen waarvan het geraamd bedrag altijd de Europese drempel zal overschrijden en die praktisch altijd onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de uiterste dag voor het indienen van de kandidaturen minimum 37 kalenderdagen. In de nieuwe reglementering werd er geen minimum termijn vastgesteld tussen het verzenden van het bestek en de opening van de offertes.

Voormelde termijn van 37 kalenderdagen is in feite loutere theorie. Inderdaad, het betreft hier een zeer complexe opdracht waarvoor voldoende tijd moet worden toegestaan voor het indienen van de kandidaturen. De termijn voor het indienen van de offertes moet aangepast zijn aan de complexiteit van de opdracht. Een aanbestedende overheid die geen voldoende lange termijnen voorziet schendt het evenredigheids- en het concurrentiebeginsel.

Wat betreft de dialoog zelf, werd er geen minimum of maximum termijn vastgesteld. Hier dient opgemerkt dat de aanbestedende overheid de dialoog slechts mag sluiten op voorwaarde dat indien zij er volledig van overtuigd is dat de informatie die uit de dialoog resulteert en die in het bestek zal worden geïmplementeerd, de inschrijvers toelaten om een offerte in te dienen die nauw aansluit met de wensen van de aanbestedende overheid, zonder dat bijkomende onderhandelingen noodzakelijk zijn.

De gegunde opdrachten waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moeten het voorwerp uitmaken van een aankondiging van gegunde opdracht. Deze aankondiging moet worden opgezonden binnen een termijn van 48 kalenderdagen na de sluiting van de opdracht.

5.7. De raamovereenkomst

5.7.1. Wetgeving

Artikel 32 van de Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004.

1. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat de aanbestedende diensten raamovereenkomsten sluiten.

2. Met het oog op het sluiten van een raamovereenkomst volgen de aanbestedende diensten de in deze richtlijn bedoelde procedureregels in alle fasen tot de gunning van de opdrachten die op deze raamovereenkomst zijn gebaseerd. De partijen bij de raamovereenkomst worden gekozen met toepassing van de overeenkomstig artikel 53 opgestelde gunningscriteria.

Opdrachten die gebaseerd zijn op een raamovereenkomst, worden gegund volgens de in de leden 3 en 4 vermelde procedures. Die procedures zijn slechts van toepassing tussen de aanbestedende diensten en de ondernemers die oorspronkelijk bij de raamovereenkomst partij waren.

Bij de gunning van opdrachten die op een raamovereenkomst zijn gebaseerd, mogen de partijen in geen geval substantiële wijzigingen aanbrengen in de in de raamovereenkomst gestelde voorwaarden, met name in het in lid 3 bedoelde geval.

De looptijd van een raamovereenkomst mag niet langer zijn dan vier jaar, behalve in uitzonderingsgevallen die deugdelijk gemotiveerd zijn, met name op grond van het voorwerp van de raamovereenkomst.

De aanbestedende diensten mogen geen oneigenlijk gebruik van raamovereenkomsten maken en deze evenmin gebruiken om de mededinging te hinderen, te beperken of te vervalsen.

3. Als er een raamovereenkomst is gesloten met één enkele ondernemer, worden de op die raamovereenkomst gebaseerde opdrachten gegund volgens de in de raamovereenkomst gestelde voorwaarden.

Voor de plaatsing van dergelijke opdrachten kunnen de aanbestedende diensten de ondernemer die partij is bij de raamovereenkomst, schriftelijk raadplegen en hem indien nodig verzoeken zijn inschrijving aan te vullen.

4. Als er een raamovereenkomst wordt gesloten met meerdere ondernemers, dienen dat er minimaal drie te zijn, voorzover het aantal ondernemers dat aan de selectiecriteria voldoet, en/of het aantal inschrijvingen dat aan de gunningscriteria voldoet, voldoende groot is.

Opdrachten op basis van raamovereenkomsten met meerdere ondernemers kunnen worden gegund:

- hetzij door toepassing van de in de raamovereenkomst bepaalde voorwaarden, zonder de partijen opnieuw tot mededinging op te roepen;
- hetzij, wanneer niet alle voorwaarden in de raamovereenkomst zijn bepaald, door de partijen opnieuw tot mededinging op te roepen onder dezelfde voorwaarden, die indien nodig worden gepreciseerd, en, in voorkomend geval, onder andere, in het bestek van de raamovereenkomst bepaalde voorwaarden, volgens de onderstaande procedure:

- a) voor elke te plaatsen opdracht raadplegen de aanbestedende diensten schriftelijk de ondernemers die in staat zijn de opdracht uit te voeren;
- b) de aanbestedende diensten stellen een voldoende lange termijn vast voor de indiening van inschrijvingen voor elke specifieke opdracht, rekening houdend met elementen zoals de complexiteit van het voorwerp van de opdracht en de benodigde tijd voor de toezending van de inschrijvingen;
- c) de inschrijvingen worden schriftelijk ingediend en de inhoud ervan moet vertrouwelijk blijven totdat de vastgestelde indieningstermijn is verstreken;
- d) de aanbestedende diensten gunnen elke opdracht aan de inschrijver die op grond van de in het bestek van de raamovereenkomst vastgestelde gunningscriteria de beste inschrijving heeft ingediend.

De Wet van 15 juni 2006.

Artikel 3.

"15° raamovereenkomst : een overeenkomst gesloten tussen één of meer aanbestedende overheden of overheidsbedrijven en één of meer aannemers, leveranciers of dienstverleners met het doel gedurende een bepaalde periode de voorwaarden inzake te gunnen opdrachten vast te leggen, met name wat betreft de prijzen en eventueel de beoogde hoeveelheden."

Artikel 32.

«Een aanbestedende overheid kan raamovereenkomsten sluiten.

De keuze van de partijen bij de raamovereenkomst en de gunning van de erop gesteunde opdrachten, moeten op basis van dezelfde gunningscriteria gebeuren.

Bij de gunning van de erop gesteunde opdrachten mogen de reeds in de raamovereenkomst vastgelegde voorwaarden niet wezenlijk worden gewijzigd.

De duur van de raamovereenkomst, alsook van de opdrachten die erop zijn gesteund, is beperkt tot vier jaar, behoudens in uitzonderlijke en behoorlijk gemotiveerde gevallen.

De aanbestedende overheid mag geen misbruik maken van de raamovereenkomst, noch er gebruik van maken op een wijze die de mededinging zou verhinderen, beperken of vervalsen.»

5.7.2. Keuze en verloop van de procedure

Zoals reeds hiervoor werd vermeld, is de raamovereenkomst geen procedure op zich maar een modaliteit, die wordt toegepast als een klassieke procedure.

Dit betekent dat bij de keuze van de procedure de gebruikelijke redenering moet worden gemaakt: is een open of beperkte procedure mogelijk? Zoniet, kan de onderhandelingsprocedure worden aangewend op basis van artikel 26 van de Wet van 15 juni 2006.

Bij een raamovereenkomst moeten twee fasen worden onderscheiden:

- een eerste fase die uitmondt in het sluiten van de raamovereenkomst met één of meerdere deelnemers;
- een tweede fase (die normaliter meermaals zal worden herhaald), die uitmondt in de gunning van specifieke opdrachten.

Belangrijk te vermelden is dat de tweede procedure niet in de lijn moet liggen van de eerst gekozen procedure. Zo kan het best zijn dat de raamovereenkomst kan worden afgesloten met behulp van een open offerteaanvraag, terwijl dat bij de procedure opgestart met het oog op het toewijzen van specifieke opdrachten op basis van de afgesloten raamovereenkomst, het noodzakelijk is dat er onderhandelingen moeten worden gevoerd. Het spreekt vanzelf dat bij het beroepen op de onderhandelingsprocedure, het noodzakelijk is dat deze wordt verantwoord op basis van artikel 26 van de Wet van 15 juni 2006.

Laten wij eens kijken welke procedures er in de eerste fase en tweede fase van de raamovereenkomst kunnen worden gebruikt:

Eerste fase van de raamovereenkomst: het sluiten van de raamovereenkomst
KEUZE VAN DE PROCEDURE
Open offerteaanvraag
Beperkte offerteaanvraag
Open aanbesteding
Beperkte aanbesteding
Onderhandelingsprocedure met bekendmaking
Onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking
DEZE PROCEDURE MONDT UIT IN HET AFSLUITEN VAN DE RAAMOVEREENKOMST

Tweede fase van de raamovereenkomst: het gunnen van de opdrachten op basis van de afgesloten raamovereenkomst
KEUZE VAN DE PROCEDURE
Offerteaanvraag die verloopt volgens de regels van de tweede fase van de beperkte offerteaanvraag
Aanbesteding die verloopt volgens de regels van de tweede fase van de beperkte aanbesteding
Onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking
DEZE PROCEDURE MONDT UIT IN HET TOEWIJZEN VAN EEN OVERHEIDSOPDRACHT OP BASIS VAN DE AFGESLOTEN RAAMOVEREENKOMST

Hieronder vindt u een overzicht van het verloop van elke procedure:

Eerste mogelijkheid: afsluiten van de raamovereenkomst met één enkele deelnemer.

Eerste fase van de raamovereenkomst : het afsluiten van de raamovereenkomst

Open offerteaanvraag

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Publicatie van de aankondiging van de opdracht
6. Opening van de initiële offertes
7. Onderzoek van de deelnemers in het raam van de selectiecriteria

8. Onderzoek van de initiële offertes van de geselecteerde deelnemers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
9. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
10. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemer die voorgesteld is voor het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
12. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
13. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemer die de hoogste eindquotatie heeft behaald
14. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
15. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
16. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Open aanbesteding

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Publicatie van de aankondiging van de opdracht
6. Opening van de initiële offertes
7. Onderzoek van de deelnemers in het raam van de selectiecriteria
8. Onderzoek van de initiële offertes van de geselecteerde deelnemers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
9. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'
10. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemer die voorgesteld is voor het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
12. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
13. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemer die de regelmatige initiële offerte met de laagste prijs heeft ingediend
14. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
15. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
16. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Beperkte offerteaanvraag

Kandidaturenfase

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de minimumvereisten en het bestek

3. Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Opening van de kandidaturen
6. Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht
7. Selectiebeslissing
8. Kennisgeving van de selectie van de kandidaturen
9. Kennisgeving van niet selectie aan de niet geselecteerde deelnemers

Offertefase

1. Opening van de initiële offertes
2. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
3. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
5. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemer die voorgesteld is voor het afsluiten van de raamovereenkomst
6. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
7. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
8. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemer die de hoogste eindquotatie heeft behaald.
9. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
10. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Beperkte aanbesteding

Kandidaturenfase

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de minimumvereisten en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Opening van de kandidaturen
6. Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht
7. Selectiebeslissing
8. Kennisgeving van de selectie van de kandidaturen
9. Kennisgeving van niet selectie aan de niet geselecteerde deelnemers

Offertefase

1. Opening van de initiële offertes
2. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
3. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid

4. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'
5. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemer die voorgesteld is voor het afsluiten van de raamovereenkomst
6. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
7. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
8. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemer die de hoogste eindquotatie heeft behaald.
9. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
10. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Onderhandelingsprocedure met bekendmaking

Kandidaturenfase

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de minimumvereisten en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Opening van de kandidaturen
6. Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht
7. Selectiebeslissing
8. Kennisgeving van de selectie van de kandidaturen
9. Kennisgeving van niet selectie aan de niet geselecteerde deelnemers

Offertefase

1. Opening van de initiële offertes
2. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
3. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de regelmatige initiële offertes in het raam van de shortlist
5. Uitnodiging voor de onderhandelingen voor de deelnemers die in de shortlist opgenomen zijn
6. Kennisgeving aan de voorlopig niet in de shortlist opgenomen deelnemers dat zij niet voor de onderhandelingen in aanmerking komen
7. Onderhandelingen
8. Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
9. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemer die voorgesteld is voor het afsluiten van de raamovereenkomst
10. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
12. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemer die de hoogste eindquotatie heeft behaald.

13. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
14. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
15. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Publicatie van de aankondiging van de opdracht
6. Opening van de initiële offertes
7. Onderzoek van de deelnemers in het raam van de selectiecriteria
8. Onderzoek van de initiële offertes van de geselecteerde deelnemers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
9. Onderzoek van de regelmatige initiële offertes in het raam van de shortlist
10. Uitnodiging voor de onderhandelingen voor de deelnemers die in de shortlist opgenomen zijn
11. Kennisgeving aan de voorlopig niet in de shortlist opgenomen deelnemers dat zij niet voor de onderhandelingen in aanmerking komen
12. Onderhandelingen
13. Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
14. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemer die voorgesteld is voor het afsluiten van de raamovereenkomst
15. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
16. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemer die de hoogste eindquotatie heeft behaald.
17. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen

Onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking

Offertefase

1. Opstellen van het bestek en van de uitnodigingsbrieven om een offerte in te dienen aan de bedrijven die tot de procedure toegelaten worden
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de lijst van de bedrijven die in de mogelijkheid gesteld worden om een offerte in te dienen en het bestek
3. Verzenden van het bestek aan de bedrijven die in de mogelijkheid gesteld worden om een offerte in te dienen
4. Opening van de initiële offertes
5. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
6. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
7. Onderzoek van de regelmatige initiële offertes in het raam van de shortlist
8. Uitnodiging voor de onderhandelingen voor de deelnemers die in de shortlist opgenomen zijn

9. Kennisgeving aan de voorlopig niet in de shortlist opgenomen deelnemers dat zij niet voor de onderhandelingen in aanmerking komen
10. Onderhandelingen
11. Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
12. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemer die voorgesteld is voor het afsluiten van de raamovereenkomst
13. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
14. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemer die de hoogste eindquotatie heeft behaald.
15. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen
16. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
17. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Tweede fase van de raamovereenkomst: de gunning van opdrachten op basis van de afgesloten raamovereenkomst

Keuze van de procedure

Dezelfde manier van denken moet worden gevolgd zoals deze die bij de keuze van een klassieke procedure wordt uitgevoerd. Dat wil zeggen dat u zich de vraag moet stellen of de opdrachten kunnen worden gegund zonder dat onderhandelingen noodzakelijk zijn. Bij eenvoudige gunningsprocedures zal het mogelijk zijn om de offerteaanvraag of de aanbesteding te kiezen. Bij complexe gunningsprocedures zal eerder de onderhandelingsprocedure worden gekozen, wel te verstaan met de geschikte motivering.

In de tweede fase van een raamovereenkomst, zullen de volgende procedures kunnen worden gekozen:

De offerteaanvraag (de procedure zal verlopen volgens de regels van de tweede fase van een beperkte offerteaanvraag)

De aanbesteding (de procedure zal verlopen volgens de regels van de tweede fase van een beperkte aanbesteding)

De onderhandelingsprocedure (de procedure zal verlopen volgens de regels van een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking)

Overzicht van het verloop van de procedure

Offerteaanvraag

1. Opzenden van de uitnodiging aan de deelnemer waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten, om een eindofferte in te dienen
2. Opening van de eindofferte
3. Onderzoek van de eindofferte in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de eindofferte in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
5. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor deze inschrijver
6. Gunningbeslissing
7. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel
8. Toewijzing van de opdracht

Aanbesteding

1. Opzenden van de uitnodiging aan de deelnemer waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten, om een eindofferte in te dienen
2. Opening van de eindofferte
3. Onderzoek van de eindofferte in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor deze inschrijver
5. Gunningsbeslissing
6. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel
7. Toewijzing van de opdracht

Onderhandelingsprocedure

1. Opzenden van de uitnodiging aan de deelnemer waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten, om een eindofferte in te dienen
2. Opening van de eindofferte
3. Onderzoek van de eindofferte in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de eindofferte in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek (om de sterke en zwakke punten van de eindofferte te identificeren)
5. Onderhandelingen
6. Onderzoek van de BAFO in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
7. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor deze inschrijver
8. Gunningsbeslissing
9. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel
10. Toewijzing van de opdracht

Tweede mogelijkheid: afsluiten van de raamovereenkomst met meerdere deelnemers (minimum drie). Alle deelnemers waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten zullen worden uitgenodigd om een eindofferte in te dienen.

Eerste fase van de raamovereenkomst : het afsluiten van de raamovereenkomst

Open offerteaanvraag

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Publicatie van de aankondiging van de opdracht
6. Opening van de initiële offertes
7. Onderzoek van de deelnemers in het raam van de selectiecriteria
8. Onderzoek van de initiële offertes van de geselecteerde deelnemers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
9. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
10. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemers die voorgesteld zijn voor het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
12. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn

13. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemers die de hoogste eindquotatie hebben behaald
14. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
15. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
16. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Open aanbesteding

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Publicatie van de aankondiging van de opdracht
6. Opening van de initiële offertes
7. Onderzoek van de deelnemers in het raam van de selectiecriteria
8. Onderzoek van de initiële offertes van de geselecteerde deelnemers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
9. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'
10. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemers die voorgesteld zijn voor het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
12. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
13. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemers die de regelmatige initiële offertes met de laagste prijzen hebben ingediend
14. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
15. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
16. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Beperkte offerteaanvraag

Kandidaturenfase

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de minimumvereisten en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Opening van de kandidaturen
6. Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht
7. Selectiebeslissing
8. Kennisgeving van de selectie van de deelnemers
9. Kennisgeving van niet selectie aan de niet geselecteerde deelnemers

Offertefase

1. Opening van de initiële offertes
2. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
3. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
5. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemers die voorgesteld zijn voor het afsluiten van de raamovereenkomst
6. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
7. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
8. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemers die de hoogste eindquotatie hebben behaald
9. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
10. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Beperkte aanbesteding

Kandidaturenfase

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de minimumvereisten en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Opening van de kandidaturen
6. Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht
7. Selectiebeslissing
8. Kennisgeving van de selectie van de kandidaturen
9. Kennisgeving van niet selectie aan de niet geselecteerde deelnemers

Offertefase

1. Opening van de initiële offertes
2. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
3. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de initiële regelmatige offertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'
5. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemers die voorgesteld zijn voor het afsluiten van de raamovereenkomst
6. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
7. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
8. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemers die de regelmatige initiële offertes met de laagste prijzen hebben ingediend

9. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
10. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Onderhandelingsprocedure met bekendmaking

Kandidaturenfase

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de minimumvereisten en het bestek
3. Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Opening van de kandidaturen
6. Onderzoek van de kandidaturen in het raam van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht
7. Selectiebeslissing
8. Kennisgeving van de selectie van de kandidaturen
9. Kennisgeving van niet selectie aan de niet geselecteerde deelnemers

Offertefase

1. Opening van de initiële offertes
2. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
3. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de regelmatige initiële offertes in het raam van de shortlist
5. Uitnodiging voor de onderhandelingen voor de deelnemers die in de shortlist opgenomen zijn
6. Kennisgeving aan de voorlopig niet in de shortlist opgenomen deelnemers dat zij niet voor de onderhandelingen in aanmerking komen
7. Onderhandelingen
8. Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
9. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemers die voorgesteld zijn voor het afsluiten van de raamovereenkomst
10. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
11. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen en toepassing van de wachttermijn
12. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemers die de hoogste eindquotatie hebben behaald.
13. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
14. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
15. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking

1. Opstellen van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure en het bestek

3. Goedkeuring van de keuze van de procedure en van het bestek door de persoon bevoegd binnen de administratie
4. Verzenden van de aankondiging van de opdracht
5. Publicatie van de aankondiging van de opdracht
6. Opening van de initiële offertes
7. Onderzoek van de deelnemers in het raam van de selectiecriteria
8. Onderzoek van de initiële offertes van de geselecteerde deelnemers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
9. Onderzoek van de regelmatige initiële offertes in het raam van de shortlist
10. Uitnodiging voor de onderhandelingen voor de deelnemers die in de shortlist opgenomen zijn
11. Kennisgeving aan de voorlopig niet in de shortlist opgenomen deelnemers dat zij niet voor de onderhandelingen in aanmerking komen
12. Onderhandelingen
13. Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
14. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemers die voorgesteld zijn voor het afsluiten van de raamovereenkomst
15. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
16. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemers die de hoogste eindquotatie hebben behaald.
17. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen

Onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking

Offertefase

1. Opstellen van het bestek en van de uitnodigingsbrieven om een offerte in te dienen aan de deelnemers die tot de procedure toegelaten worden
2. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, de lijst van de deelnemers die in de mogelijkheid gesteld worden om een offerte in te dienen en het bestek
3. Verzenden van het bestek aan de deelnemers die in de mogelijkheid gesteld worden om een offerte in te dienen
4. Opening van de initiële offertes
5. Onderzoek van de ontvankelijkheid van de initiële offertes
6. Onderzoek van de initiële ontvankelijke offertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
7. Onderzoek van de regelmatige initiële offertes in het raam van de shortlist
8. Uitnodiging voor de onderhandelingen voor de deelnemers die in de shortlist opgenomen zijn
9. Kennisgeving aan de voorlopig niet in de shortlist opgenomen deelnemers dat zij niet voor de onderhandelingen in aanmerking komen
10. Onderhandelingen
11. Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
12. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de deelnemers die voorgesteld zijn voor het afsluiten van de raamovereenkomst
13. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het voorstel van het afsluiten van de raamovereenkomst
14. Sluiten van de raamovereenkomst met de deelnemers die de hoogste eindquotatie hebben behaald.

15. Kennisgeving aan de deelnemers die niet in aanmerking werden genomen voor het afsluiten van de raamovereenkomst, dat hun offerte niet in aanmerking werd genomen
16. Opzenden van het bericht van het afsluiten van de raamovereenkomst
17. Publicatie van het bericht van het sluiten van de raamovereenkomst

Tweede fase van de raamovereenkomst: de gunning van opdrachten op basis van de afgesloten raamovereenkomst Alle deelnemers waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten zullen worden uitgenodigd om een eindofferte in te dienen.

Keuze van de procedure

Dezelfde manier van denken moet worden gevolgd zoals deze die bij de keuze van een klassieke procedure wordt uitgevoerd. Dat wil zeggen dat u zich de vraag moet stellen of de opdrachten kunnen worden gegund zonder dat onderhandelingen noodzakelijk zijn. Bij eenvoudige gunningsprocedures zal het mogelijk zijn om de offerteaanvraag of de aanbesteding te kiezen. Bij complexe gunningsprocedures zal eerder de onderhandelingsprocedure worden gekozen, wel te verstaan met de geschikte motivering. In de tweede fase van een raamovereenkomst, zullen de volgende procedures kunnen worden gekozen:

De offerteaanvraag (de procedure zal verlopen volgens de regels van de tweede fase van een beperkte offerteaanvraag)

De aanbesteding (de procedure zal verlopen volgens de regels van de tweede fase van een beperkte aanbesteding)

De onderhandelingsprocedure (de procedure zal verlopen volgens de regels van een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking)

Overzicht van het verloop van de procedure

Offerteaanvraag

1. Opzenden van de uitnodiging aan de deelnemers waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten, om een eindofferte in te dienen
2. Opening van de eindoffertes
3. Onderzoek van de eindoffertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de regelmatige eindoffertes in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
5. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de gunning van de opdracht in aanmerking komt (die de hoogste eindquotatie heeft bekomen)
6. Gunningbeslissing
7. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel
8. Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers dat de opdracht is toegewezen en toepassing van de wachttermijn
9. Sluiting van de opdracht
10. Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers dat de opdracht is toegewezen (enkel indien geen wachttermijn werd toegepast)

Aanbesteding

1. Opzenden van de uitnodiging aan de deelnemers waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten, om een eindofferte in te dienen
2. Opening van de eindoffertes
3. Onderzoek van de eindoffertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid

4. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die de regelmatige eindofferte met de laagste prijs heeft ingediend
5. Gunningsbeslissing
6. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel
7. Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers dat de opdracht is toegewezen en toepassing van de wachttermijn
8. Sluiting van de opdracht
9. Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers dat de opdracht is toegewezen (enkel indien geen wachttermijn werd toegepast)

Onderhandelingsprocedure

1. Opzenden van de uitnodiging aan de deelnemers waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten, om een eindofferte in te dienen
2. Opening van de eindofferte
3. Onderzoek van de eindoffertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
4. Onderzoek van de regelmatige eindoffertes in het raam van de shortlist (indien er meer dan drie inschrijvers een offerte hebben ingediend)
5. Uitnodiging voor de onderhandelingen voor de inschrijvers die in de shortlist opgenomen zijn
6. Kennisgeving aan de niet in de shortlist opgenomen inschrijvers dat zij niet voor de onderhandelingen in aanmerking komen (enkel indien er een shortlist werd opgesteld)
7. Onderhandelingen
8. Onderzoek van de BAFO's in het raam van de gunningscriteria vermeld in het bestek
9. Onderzoek van de uitsluitingscriteria voor de inschrijver die voor de gunning van de opdracht in aanmerking komt (die de hoogste eindquotatie heeft bekomen)
10. Gunningsbeslissing
11. Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake het gunningsvoorstel
12. Sluiting van de opdracht
13. Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers dat de opdracht is toegewezen

Derde mogelijkheid: afsluiten van de raamovereenkomst met meerdere deelnemers (minimum drie). De deelnemers waarmee de raamovereenkomst werd afgesloten zullen in cascadevorm worden uitgenodigd om een eindofferte in te dienen.

Hoe werkt dit systeem?

Bij elke opdracht die op basis van de afgesloten raamovereenkomst moet worden gegend, wordt de deelnemer die de meest voordelige initiële offerte of de regelmatige initiële offerte met de laagste prijs heeft ingediend, uitgenodigd om een eindofferte in te dienen.

Indien deze geen eindofferte indient, wordt de deelnemer die de tweede meest voordelige initiële offerte of de regelmatige offerte met de tweede laagste prijs, uitgenodigd om een eindofferte in te dienen.

Indien ook deze deelnemer geen eindofferte indient, wordt de deelnemer die de derde meest voordelige initiële offerte of de regelmatige offerte met de derde laagste prijs, uitgenodigd om een eindofferte in te dienen.

Dit cascadesysteem wordt toegepast tot op het ogenblik dat de volledige lijst van deelnemers is uitgeput.

Het cascadesysteem wordt toegepast voor elke opdracht die op basis van de afgesloten raamovereenkomst moet worden gegund.

Wat betreft de keuze van de procedure en het verloop ervan voor de eerste fase van de raamovereenkomst, zijn de scenario's van toepassing die hiervoor uiteengezet werden in het hoofdstuk "Tweede mogelijkheid: afsluiten van de raamovereenkomst met meerdere deelnemers (minimum drie)" in de rubriek "Eerste fase van de raamovereenkomst : het afsluiten van de raamovereenkomst".

Wat betreft de keuze van de procedure en het verloop ervan voor de tweede fase van de raamovereenkomst (de gunningsfase), zijn de scenario's van toepassing die hiervoor werden uiteengezet in het hoofdstuk "Eerste mogelijkheid: afsluiten van de raamovereenkomst met één enkele deelnemer" in de rubriek "Tweede fase van de raamovereenkomst: de gunning van opdrachten op basis van de afgesloten raamovereenkomst".

5.7.3. Termijnen

Wat betreft de eerste fase van de raamovereenkomst zijn de termijnen van toepassing die in de rubrieken 5.1.3. (open offerteaanvraag), 5.2.3. (open aanbesteding), 5.3.3. (beperkte offerteaanvraag), 5.4.3. (beperkte aanbesteding) en 5.5.4. (onderhandelingsprocedure met en zonder bekendmaking) uiteengezet werden.

Wat betreft de tweede fase van de raamovereenkomst (de gunningsfase) voorziet de reglementering geen minimumtermijn. Hier dient de aanbestedende overheid er voor te zorgen dat de deelnemer of de deelnemers, naargelang het geval, over voldoende tijd kunnen beschikken om een degelijke eindofferte in te dienen.

Het afsluiten van de raamovereenkomst waarvan het totaal bedrag, exclusief BTW, de Europese drempel bereikt of overschrijdt, moet het voorwerp uitmaken van een aankondiging. Deze aankondiging moet worden opgezonden binnen een termijn van 48 kalenderdagen na het afsluiten van de raamovereenkomst. De opdrachten gegund op basis van een raamovereenkomst maken niet het voorwerp uit van een a posteriori aankondiging.

5.8. Het dynamisch aankoopstelsel

5.8.1. Wetgeving

Artikel 33 van de Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004.

1. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat de aanbestedende diensten gebruik maken van dynamische aankoopssystemen.
2. Voor de instelling van een dynamisch aankoopstelsel volgen de aanbestedende diensten de voorschriften van alle fasen van de openbare procedure tot aan de plaatsing van de opdrachten die in het kader van dit stelsel worden gegund. Alle inschrijvers die aan de selectiecriteria voldoen en overeenkomstig het bestek en de eventuele aanvullende documenten een indicatieve inschrijving hebben ingediend, worden tot het stelsel toegelaten; de indicatieve inschrijvingen kunnen te allen tijde worden verbeterd op voorwaarde dat zij niet afwijken van het bestek. Voor het opzetten van het stelsel en voor de gunning van de opdrachten in het kader hiervan gebruiken de aanbestedende diensten uitsluitend elektronische middelen overeenkomstig artikel 42, leden 2 tot en met 5.

3. Bij de instelling van het dynamisch aankoopstelsel gaan de aanbestedende diensten als volgt te werk:
 - a) zij publiceren een aankondiging van de opdracht en geven daarbij aan dat het om een dynamisch aankoopstelsel gaat;
 - b) in het bestek verstrekken zij nadere gegevens over onder andere de aard van de overwogen aankopen waarop dit stelsel betrekking heeft, alle nodige informatie omtrent het aankoopstelsel, de gebruikte elektronische apparatuur en de nadere technische bepalingen en specificaties voor de verbinding;
 - c) tegelijk met de publicatie van de opdracht en tot aan het vervallen van het stelsel bieden zij langs elektronische weg een vrije, rechtstreekse en volledige toegang tot het bestek en alle aanvullende documenten en geven zij in de aankondiging het internetadres aan waar deze documenten kunnen worden geraadpleegd.
4. De aanbestedende diensten verlenen tijdens de gehele duur van het dynamische aankoopstelsel elke ondernemer de mogelijkheid een indicatieve inschrijving in te dienen om toegelaten te worden tot het stelsel onder de voorwaarden van lid 2. Zij beëindigen de beoordeling binnen 15 dagen na de indiening van de indicatieve inschrijving. Zij kunnen de beoordelingsperiode echter verlengen, op voorwaarde dat er tussentijds geen oproep tot mededinging wordt uitgeschreven. De aanbestedende dienst deelt de in de eerste alinea bedoelde inschrijver zo snel mogelijk mee dat hij is toegelaten tot het dynamische aankoopstelsel of dat zijn indicatieve inschrijving is afgewezen.
5. Voor elke specifieke opdracht moet een oproep tot mededinging worden uitgeschreven. Alvorens deze oproep tot mededinging te plaatsen, publiceren de aanbestedende diensten een vereenvoudigde aankondiging van de opdracht waarin alle geïnteresseerde ondernemers worden uitgenodigd om overeenkomstig lid 4 een indicatieve inschrijving in te dienen, binnen een termijn van ten minste 15 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de vereenvoudigde aankondiging van de opdracht. De aanbestedende diensten doen pas een oproep tot mededinging nadat de beoordeling van alle binnen deze termijn ingediende indicatieve inschrijvingen is afgerond.
6. De aanbestedende diensten nodigen alle tot het stelsel toegelaten ondernemers uit om voor elke specifieke opdracht die binnen dat stelsel wordt gegund een inschrijving in te dienen. Daartoe stellen zij een voldoende lange termijn vast voor de indiening van de inschrijvingen.

Zij gunnen de opdracht aan de inschrijver die de beste inschrijving heeft ingediend op grond van de gunningscriteria die zijn vermeld in de aankondiging van de opdracht waarbij het dynamische aankoopstelsel wordt ingesteld. In voorkomend geval kunnen deze criteria gepreciseerd worden in de in de eerste alinea bedoelde uitnodiging.

7. De looptijd van een dynamisch aankoopstelsel mag niet meer dan vier jaar bedragen, behalve in naar behoren gemotiveerde uitzonderlijke gevallen.

De aanbestedende diensten mogen geen gebruik maken van dit stelsel om de mededinging te hinderen, te beperken of te vervalsen.

Aan de betrokken ondernemers of de partijen bij het stelsel mogen geen administratiekosten in rekening worden gebracht.

Artikel 3.

13° dynamisch aankoopstelsel : het geheel elektronisch proces voor het verwerven van leveringen en diensten voor courant gebruik, met algemeen op de markt beschikbare kenmerken die overeenstemmen met de behoeften van de aanbestedende overheid of van het overheidsbedrijf, dat beperkt is in de tijd en gedurende de gehele looptijd openstaat voor elke leverancier en dienstverlener die voldoet aan de selectiecriteria en een indicatieve offerte heeft ingediend overeenkomstig de eisen van het bestek;

Artikel 29.

Een aanbestedende overheid kan een beroep doen op een dynamisch aankoopstelsel voor opdrachten voor leveringen en diensten voor courant gebruik.

Het gebruik van een dynamisch aankoopstelsel vereist, voor elke specifieke opdracht, een open procedure en de toepassing van elektronische middelen in alle stadia van de procedure tot de gunning van de opdracht.

De regelmatige indicatieve offertes van alle inschrijvers die voldoen aan de selectiecriteria, kunnen te allen tijde worden gewijzigd op voorwaarde dat zij in overeenstemming blijven met het bestek.

De aanbestedende overheid mag van dit stelsel geen gebruik maken op een wijze die de mededinging zou verhinderen, beperken of vervalsen.

De Koning bepaalt de voorwaarden waarin een dynamisch aankoopstelsel kan worden gebruikt.

5.8.2. Keuze en verloop van de procedure

Het dynamisch aankoopstelsel is een modaliteit en geen procedure op zichzelf. Ze verloopt volgens de regels van de open procedure. In principe kan de aanbestedende overheid de open offerteaanvraag of de open aanbesteding kiezen. Aangezien het dynamisch aankoopstelsel volledig elektronisch verloopt, is een elektronische evaluatie van offertes op basis van meerdere gunningscriteria geen sinecure. In de praktijk zal praktisch altijd voor de open aanbesteding worden gekozen.

Twee processen kunnen worden onderscheiden in het dynamisch aankoopstelsel: een eerste fase die uitmondt in de selectie van indicatieve offertes; een tweede fase waarin opdrachten worden gegund.

Het dynamisch aankoopstelsel, dat uitsluitend voor de aankoop van standaardproducten en -diensten werd ontworpen, kan worden bekeken als een dynamische elektronische catalogus. Het grote verschil tussen het dynamisch aankoopstelsel en de elektronische catalogus is dat bij een dynamisch aankoopstelsel elke aankoop van producten of diensten voorafgegaan wordt door een gunningsprocedure met meerdere gegadigden, wat bij een elektronische catalogus niet het geval is. Hier worden bestellingen geplaatst op basis van een opdracht volgens prijslijst die reeds gegund is, dus waarvan de gunningsprocedure volledig beëindigd werd.

Het hieronder vermelde overzicht van de modaliteit verschaft u een duidelijk beeld hoe een dynamisch aankoopstelsel in de praktijk verloopt.

Fase 1. De installeren van het dynamisch aankoopstelsel

Stap van de procedure	Commentaar
Opmaken van het bestek en voorbereiden van de aankondiging van de opdracht	<p>De aankondiging van de opdracht moet preciseren dat het een dynamisch aankoopstelsel betreft, moet de vereisten op het vlak van de selectie en de gunningscriteria vermelden, alsook het internetadres voor het raadplegen van de opdrachtdocumenten.</p> <p>In het bestek moeten de administratieve en technische voorschriften van de opdracht worden vermeld. Ook wordt verwezen naar de wetgeving die van toepassing is op de opdracht. Aangezien de regels van de open procedure worden gevolgd, worden eveneens de uitsluitings- en selectiecriteria in het bestek vermeld.</p> <p>De gunningscriteria moeten met hun relatief gewicht vermeld worden in het bestek. Voor overheidsopdrachten die niet het voorwerp van een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie moeten uitmaken (dit is een uitzondering bij een dynamisch aankoopstelsel), mogen de gunningscriteria, zonder vermelding van hun relatief gewicht, in dalende rangorde van belangrijkheid in het bestek worden vermeld.</p> <p>De opdrachtdocumenten moeten tevens al de volgende gegevens vermelden : de noodzakelijke informatie betreffende het dynamisch aankoopstelsel, de gebruikte elektronische uitrusting alsook de modaliteiten en technische specificaties met betrekking tot de verbinding.</p> <p>De toegang tot de opdrachtdocumenten moet vrij, onmiddellijk en volledig bereikbaar zijn via de elektronische middelen, en dit, vanaf de aankondiging van de opdracht tot op het afsluiten van het dynamisch stelsel.</p> <p>De offertes die ingevolge de aankondiging van de opdracht worden ingediend, worden indicatieve offertes genoemd. Deze moeten met behulp van elektronische middelen worden ingediend.</p>

Stap van de procedure	Commentaar
Gunstig advies van de Inspectie van Financiën inzake de keuze van de procedure, van de minimumvereisten vermeld in de aankondiging van de opdracht en van het bestek	Enkel van toepassing voor de aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan het Koninklijk Besluit van 16 november 1994 inzake de administratieve en budgettaire controle. Het voorleggen voor advies van de keuze van de procedure en van het bestek (met de selectie- en gunningscriteria) is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden, teneinde te vermijden dat de Inspectie van Financiën bij het adviseren van de gunningsbeslissing, opmerkingen zou maken over de keuze van de procedure, over de selectie- en/of gunningscriteria of over de inhoud van het bestek.
Goedkeuring van de keuze van de procedure, van de minimumvereisten en van het bestek door de persoon binnen de administratie die hiervoor gemachtigd is	Elke administratie moet nagaan welke persoon bevoegd is om het bestek te ondertekenen. Dit hangt meestal af van het geraamd bedrag van de opdracht.
Verzenden van de aankondiging van de opdracht	Gebruik eNotification.
Publicatie van de aankondiging van de opdracht	Zowel het Bulletin der Aanbestedingen als het Publicatieblad van de Europese Unie kunnen via internet worden geraadpleegd.
Uiterste datum van het indienen van de indicatieve offertes	Deze datum wordt in de aankondiging van de opdracht vermeld. De dag en het uur van de opening van de indicatieve offertes wordt tevens vermeld in de aankondiging van de opdracht en in het bestek.
Opening van de indicatieve offertes	Deze opening gebeurt volkomen elektronisch. Enkel met elektronische middelen ingediende indicatieve offertes worden aanvaard. Er wordt een elektronisch proces-verbaal opgesteld. De indicatieve offerte bestaat uit een offerteformulier en een catalogus met prijslijst. De catalogus met prijslijst is een elektronische catalogus. De elektronische catalogus is een dynamisch document, opgemaakt met elektronische middelen.
Onderzoek van de gegadigde in het raam van de uitsluitings- en selectiecriteria	Dit onderzoek verloopt zoals bij een open procedure. Het evaluatieverslag wordt met elektronische middelen opgesteld.
Onderzoek van de administratieve en technische regelmatigheid van de indicatieve offertes	Dit onderzoek geschiedt op een identieke manier als bij een open procedure. Het evaluatieverslag wordt met elektronische middelen opgesteld.

Stap van de procedure	Commentaar
Motivering van de opname van de regelmatige indicatieve offertes in het dynamisch aankoopstelsel	In deze motivering wordt duidelijk uiteengezet waarom de offerte in het dynamisch aankoopstelsel kan worden opgenomen. De motivering wordt ondertekend door de Ordonnateur met behulp van zijn elektronische handtekening.
De kennisgeving van de opname van de indicatieve offerte in het dynamisch aankoopstelsel	In deze kennisgeving wordt medegedeeld dat de indicatieve offerte aan alle vereisten voldoet om te worden opgenomen in het dynamisch aankoopstelsel. De gegadigde wordt eraan herinnerd dat hij op elk ogenblik de indicatieve offerte (de elektronische catalogus) op afstand kan aanpassen, zowel op het vlak van het aanbod van producten of diensten, als op het vlak van de prijzen. De kennisgevingen worden door de Ordonnateur ondertekend met behulp van zijn elektronische handtekening.
De kennisgeving van niet opname van de indicatieve offerte in het dynamisch aankoopstelsel	In deze kennisgeving worden de beroepsmogelijkheden van de gegadigde opgesomd. De kennisgevingen worden door de Ordonnateur ondertekend met behulp van zijn elektronische handtekening.

Belangrijke opmerking : de indicatieve offertes kunnen worden ingediend :

- 1° vanaf de aankondiging van de opdracht waarbij het dynamisch aankoopstelsel werd opgestart (cfr. hiervoor);
- 2° tijdens de ganse duur van het systeem (artikel 124 van het ontwerp van koninklijk besluit), heeft elke leverancier of dienstverlener heeft de mogelijkheid om een reeds ingediende indicatieve offerte te wijzigen;
- 3° bij het in concurrentie stellen van elke specifieke opdracht, ingevolge een vereenvoudigde aankondiging gepubliceerd door de aanbestedende overheid, voor de opdracht onderworpen aan de Europese bekendmaking.

Fase 2. De gunning van opdrachten op basis van het dynamisch aankoopstelsel

Stap van de procedure	Commentaar
De publicatie van een vereenvoudigde aankondiging is enkel vereist voor de opdrachten die onderworpen zijn aan de Europese publicatie (artikel 125, alinea 2, van het ontwerp koninklijk besluit). Het opstellen van de oproep tot nieuwe gegadigden om een indicatieve offerte in te dienen.	Hiervoor moet een speciaal formulier worden gebruikt.

Stap van de procedure	Commentaar
Het verzenden van het aankondigingsbericht waarbij een oproep tot nieuwe gegadigden wordt gedaan.	Dit aankondigingsbericht, dat bij elke gunningsprocedure op basis van het dynamisch aankoopstelsel moet worden opgesteld, wordt met behulp van eNotification gezonden naar het Bulletin der Aanbestedingen en het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen. De termijn voor het indienen van indicatieve offertes bedraagt minimum 15 kalenderdagen.
Opening van de nieuwe indicatieve offertes	Deze opening gebeurt volkomen elektronisch. Er wordt een elektronisch proces-verbaal opgesteld. De indicatieve offerte bestaat uit een offerteformulier en een catalogus met prijslijst. Het betreft een elektronische catalogus
Onderzoek van de nieuwe gegadigden in het raam van de uitsluitings- en selectiecriteria.	Dit onderzoek verloopt zoals bij een open procedure
Onderzoek van de administratieve en technische regelmatigheid van de nieuwe indicatieve offertes	Dit onderzoek geschiedt op een identieke manier als bij een open procedure
Motivering van opname van de regelmatige indicatieve offertes in het dynamisch aankoopstelsel	In deze motivering wordt duidelijk uiteengezet waarom de indicatieve offerte in het dynamisch aankoopstelsel kan worden opgenomen.
De kennisgeving van de opname van de indicatieve offerte in het dynamisch aankoopstelsel	In deze kennisgeving wordt medegedeeld dat de indicatieve offerte aan alle vereisten voldoet om te worden opgenomen in het dynamisch aankoopstelsel. De gegadigde wordt eraan herinnerd dat hij op elk ogenblik de indicatieve offerte (de elektronische catalogus) kan aanpassen, zowel op het vlak van het aanbod van producten of diensten, als op het vlak van de prijzen.
De kennisgeving van niet opname van de indicatieve offerte in het dynamisch aankoopstelsel	In deze kennisgeving worden de beroepsmogelijkheden van de gegadigde opgesomd.
Uitnodiging van alle gegadigden wiens indicatieve offerte opgenomen is in het dynamisch aankoopstelsel, om een offerte in te dienen	Deze uitnodiging gebeurt elektronisch
Opening van de offertes ingediend in het raam van de gunningsprocedure op basis van het dynamisch aankoopstelsel	Deze opening gebeurt volkomen elektronisch. Er wordt een elektronisch proces-verbaal opgesteld. De offerte moet toelaten om elektronisch te worden geëvalueerd.
Onderzoek van de administratieve en technische regelmatigheid van de offertes	Dit onderzoek moet volledig elektronisch gebeuren. Op inhoudelijk vlak moet het onderzoek gebeuren zoals bij een open procedure

Stap van de procedure	Commentaar
Onderzoek van de offertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'	Dit onderzoek moet volledig elektronisch gebeuren. In de praktijk zullen de totale prijzen, inclusief BTW, na verbetering van de eventuele rekenfouten, worden opgenomen in een lijst. Deze oplistijng zal in de praktijk slechts een fractie van een seconde in beslag nemen.
Gunningsbeslissing	De motivering van de gunning van de opdracht zal volledig elektronisch worden opgesteld en voorzien worden van de elektronische handtekening van de ordonnateur.
Voorleggen van de gunningsbeslissing aan de Inspectie van Financiën	Het voorleggen van de gunningsbeslissing zal volledig elektronisch geschieden. Het advies van de Inspectie zal voorzien worden van de elektronische handtekening van de Inspecteur van Financiën
Kennisgeving van de gunning van de opdracht	Het bedrag van de borgtocht zal volautomatisch worden berekend. De kennisgeving wordt voorzien van de elektronische handtekening van de ordonnateur. Zij zal met elektronische middelen aan de leverancier worden gezonden.
Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers, dat de opdracht gegund is	De kennisgeving wordt voorzien van de elektronische handtekening van de ordonnateur. Zij zal met elektronische middelen aan de leverancier worden gezonden.
Publicatie van de gegunde opdracht in het Bulletin der Aanbestedingen en in het Publicatieblad van de Europese Unie	Deze publicatie zal met behulp van eNotification aan de twee publicatieorganen worden gezonden. In de praktijk zal er slechts één aankondigingsbericht van gegunde opdracht per kwartaal worden opgesteld met de opdrachten die tijdens het voorbije kwartaal werden gegund. De publicatie moet geschieden binnen een termijn van 48 kalenderdagen te rekenen vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het einde van elk kwartaal.

5.8.3. Termijnen

5.8.3.1. Het installeren van het dynamisch aankoopstelsel.

Voor de overheidsopdrachten die niet onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar de Directie van het Belgisch Staatsblad (voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen) en de dag van de opening van de indicatieve offertes minimum 36 kalenderdagen. Deze termijn mag evenwel worden ingekort tot 10 kalenderdagen op voorwaarde dat door de hoogdringendheid het onmogelijk maakt om de normale termijn te respecteren en dat de

aankondiging opgesteld en verzonden wordt met behulp van elektronische middelen. Noteer dat bij het verzenden van de aankondiging van de opdracht met behulp van eNotification, het bericht gepubliceerd wordt binnen de 72 uur na de dag van de verzending van de aankondiging van de opdracht aan de Directie van het Belgisch Staatsblad voor publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen.

Voor de overheidsopdrachten die onderworpen zijn aan een publicatie van de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie, bedraagt de termijn tussen het verzenden van de aankondiging van de opdracht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de dag van de opening van de indicatieve offertes minimum 45 (52 – 7) kalenderdagen. Indien een vooraankondiging gepubliceerd werd in het Publicatieblad van de Europese Unie (en in het Bulletin der Aanbestedingen) die een inkorting van de publicatietermijn toelaat, kan de termijn van 45 kalenderdagen evenwel worden teruggebracht tot 29 (36 – 7) kalenderdagen (algemeen principe) en zelfs tot 15 kalenderdagen op voorwaarde dat de inschrijver nog over voldoende tijd beschikt om een behoorlijke offerte op te maken. Noteer dat wanneer voor het verzenden van de aankondiging van de opdracht eNotification wordt gebruikt, de aankondiging binnen de 5 kalenderdagen na de dag van het verzenden van het bericht naar het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen, wordt gepubliceerd.

Opmerking: het opstellen van de aankondiging van de opdracht en de enuntiatieve aankondiging gebeurt bij een dynamisch aankoopstelsel steeds met behulp van eNotification.

5.8.3.2. De gunning van opdrachten op basis van het geïnstalleerd dynamisch aankoopstelsel

Voor elke gunningsprocedure op basis van het dynamisch aankoopstelsel waarvan de aankondiging van de opdracht in het Publicatieblad van de Europese Unie werd gepubliceerd, moet er een vereenvoudigde aankondiging van de opdracht worden opgesteld en gepubliceerd in het Bulletin der Aanbestedingen en in het Publicatieblad van de Europese Unie. Het doel van dit vereenvoudigd aankondigingsbericht is om vast te stellen of er ondertussen andere gegadigden kunnen worden gevoegd bij het dynamisch aankoopstelsel. De termijn tussen het verzenden van de vereenvoudigde aankondiging van de opdracht naar het Bulletin der Aanbestedingen en het Bureau voor Publicaties van de Europese Gemeenschappen (voor publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie) en de dag van de opening van de indicatieve offertes bedraagt minimum 15 kalenderdagen.

Nadat het onderzoek van de indicatieve offertes ingediend ingevolge de vereenvoudigde aankondiging van de opdracht, beëindigd is, worden de gegadigden opgenomen in het dynamisch aankoopstelsel uitgenodigd om een offerte in te dienen. Een termijn tussen het verzenden van de uitnodiging om een offerte in te dienen en de opening van de offertes werd in de reglementering overheidsopdrachten niet voorzien. Nochtans moet deze termijn voldoende lang zijn om de inschrijvers in de gelegenheid te stellen om een behoorlijke offerte in te dienen.

De opdrachten toegewezen op basis van het geïnstalleerd dynamisch aankoopstelsel moeten het voorwerp uitmaken van een a posteriori aankondiging die per trimester mogen worden gegroepeerd. Deze zal plaatsgrijpen binnen de 48 kalenderdagen te rekenen vanaf de eerste dag van het trimester dat volgt op deze tijdens dewelke de overheidsopdrachten werden toegewezen.

Opmerking: de duur van een dergelijk systeem mag niet meer bedragen dan vier jaar, te rekenen vanaf de eerste opdracht die in concurrentie werd gesteld (uitnodiging van alle deelnemers toegelaten tot het systeem om een sluitende offerte in te dienen).

5.9. De elektronische veiling

5.9.1. Wetgeving

De Europese Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004

Artikel 1.

7. Een „elektronische veiling” is een zich herhalend proces langs elektronische weg voor de presentatie van nieuwe, verlaagde prijzen, en/of van nieuwe waarden voor bepaalde elementen van de inschrijvingen, dat plaatsvindt na de eerste volledige beoordeling van de inschrijvingen en dat hun klassering op basis van elektronische verwerking mogelijk maakt. Dit proces mag derhalve niet worden aangewend voor de aanbesteding van bepaalde werken of diensten voor intellectuele prestaties, zoals het ontwerpen van bouwwerken.

Artikel 54.

Gebruik van elektronische veilingen

1. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat de aanbestedende diensten elektronische veilingen houden.
2. Bij openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen en in het geval bedoeld in artikel 30, lid 1, onder a), kunnen de aanbestedende diensten beslissen dat de gunning van de overheidsopdracht zal worden voorafgegaan door een elektronische veiling, wanneer de nauwkeurige specificaties voor de opdracht kunnen worden opgesteld.

Onder dezelfde voorwaarden kan een elektronische veiling worden gebruikt bij het opnieuw tot mededinging oproepen van de partijen bij een raamovereenkomst, als bedoeld in artikel 32, lid 4, tweede alinea, tweede streepje, alsmede bij de oproep tot mededinging voor opdrachten die worden gegund in het kader van het dynamische aankoopstelsel als bedoeld in artikel 33.

De elektronische veiling heeft betrekking op:

- hetzij alleen de prijzen wanneer de opdracht wordt gegund op basis van de laagste prijs;
- hetzij de prijzen en/of de waarden van de elementen van de inschrijvingen zoals aangegeven in het bestek wanneer de opdracht wordt gegund op basis van de economisch voordeligste inschrijving.

3. De aanbestedende diensten die beslissen gebruik te maken van een elektronische veiling, maken daarvan melding in de aankondiging van de opdracht. Het bestek bevat onder andere de volgende informatie:

- a) de elementen waarvan de waarden vallen onder de elektronische veiling, voor zover deze elementen kwantificeerbaar zijn zodat ze kunnen worden uitgedrukt in cijfers of procenten;

- b) de eventuele limieten van de waarden die kunnen worden ingediend, zoals zij voortvloeien uit de specificaties van het voorwerp van de opdracht;
- c) de informatie die tijdens de elektronische veiling ter beschikking van de inschrijvers zal worden gesteld en het tijdstip waarop die informatie in voorkomend geval ter beschikking zal worden gesteld;
- d) relevante informatie betreffende het verloop van de elektronische veiling;
- e) de voorwaarden waaronder de inschrijvers een bod kunnen doen en met name de vereiste minimumverschillen die in voorkomend geval voor de biedingen vereist zijn;
- f) relevante informatie betreffende het gebruikte elektronische systeem en de nadere technische bepalingen en specificaties voor de verbinding.

4. Alvorens over te gaan tot de elektronische veiling, verlenen de aanbestedende diensten een eerste volledige beoordeling van de inschrijvingen aan de hand van het/de gunningscriterium/a en de weging daarvan zoals die zijn vastgesteld.

Alle inschrijvers die een aan de eisen beantwoordende inschrijving hebben gedaan, worden tegelijkertijd langs elektronische weg uitgenodigd om nieuwe prijzen en/of nieuwe waarden in te dienen; het verzoek bevat alle relevante informatie voor de individuele verbinding met het gebruikte elektronische systeem en preciseert het tijdstip en het aanvangsuur van de elektronische veiling. De elektronische veiling kan in verschillende fasen verlopen. De elektronische veiling kan op zijn vroegst twee werkdagen na de datum van verzending van de uitnodigingen beginnen.

5. Wanneer voor de gunning het criterium van de economisch voordeligste inschrijving wordt gehanteerd, gaat de uitnodiging vergezeld van het resultaat van de volledige beoordeling van de inschrijving van de betrokken inschrijver, uitgevoerd overeenkomstig de in artikel 53, lid 2, eerste alinea, bepaalde wegingscriteria.

De uitnodiging vermeldt tevens de wiskundige formule die tijdens de elektronische veiling de automatische herklasseringen naar gelang van de ingediende nieuwe prijzen en/of nieuwe waarden zal bepalen. In deze formule is het relatieve gewicht verwerkt dat aan alle vastgestelde criteria is toegekend om de economisch voordeligste inschrijving te bepalen, zoals dat in de aankondiging van de opdracht of het bestek is aangegeven; daartoe moeten eventuele marges evenwel vooraf in een bepaalde waarde worden uitgedrukt.

Wanneer variaties zijn toegestaan, moeten voor elke variatie afzonderlijke formules worden verstrekt.

6. Tijdens elke fase van de elektronische veiling delen de aanbestedende diensten ogenblikkelijk aan alle inschrijvers ten minste de informatie mee die de inschrijvers de mogelijkheid biedt op elk moment hun respectieve klassering te kennen. De aanbestedende diensten kunnen ook andere informatie betreffende andere ingediende prijzen of waarden meedelen indien dat in het bestek is vermeld. Zij kunnen tevens op ieder ogenblik meedelen hoeveel inschrijvers aan de fase van de veiling deelnemen. Zij mogen tijdens het verloop van de fasen van de elektronische veiling evenwel in geen geval de identiteit van de inschrijvers bekendmaken.

7. De aanbestedende diensten kunnen de elektronische veiling op een of meer van de onderstaande wijzen afsluiten:

- a) zij kunnen in de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling een vooraf vastgestelde datum en een vooraf vastgesteld tijdstip voor de sluiting aangeven;

b) zij kunnen de veiling afsluiten wanneer zij geen nieuwe prijzen meer ontvangen die beantwoorden aan de vereisten betreffende de minimumverschillen. In dit geval preciseren de aanbestedende diensten in de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling de termijn die zij na ontvangst van de laatste aanbieding in acht zullen nemen alvorens de veiling te sluiten;

c) zij kunnen de veiling afsluiten wanneer alle fasen van de veiling die in de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling zijn vermeld, afgehandeld zijn.

Wanneer de aanbestedende diensten besloten hebben om de elektronische veiling overeenkomstig punt c) af te sluiten, in voorkomend geval in combinatie met de in punt b) bepaalde regelingen, vermeldt de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling het tijdschema voor elk van de fasen van de veiling.

8. Na de sluiting van de elektronische veiling gunnen de aanbestedende diensten de opdracht overeenkomstig artikel 53, op basis van de resultaten van de elektronische veiling.

De aanbestedende diensten mogen geen misbruik maken van de methode van de elektronische veiling, noch mogen zij de methode gebruiken om concurrentie te beletten, te beperken of te vervalsen of om wijzigingen aan te brengen in het voorwerp van de opdracht zoals omschreven in de aankondiging van de opdracht en vastgelegd in het bestek.

De Wet van 15 juni 2006.

Artikel 3.

14° elektronische veiling : het zich herhalend proces langs elektronische weg, toepasselijk voor leveringen en diensten voor courant gebruik, voor de voorstelling van nieuwe, verlaagde prijzen of van nieuwe waarden voor bepaalde elementen van de offertes, dat plaatsvindt na de eerste volledige beoordeling van de offertes en hun klassering op basis van elektronische verwerking mogelijk maakt;

Artikel 30.

In de open, de beperkte of de onderhandelingsprocedure in de gevallen bedoeld in artikel 26, § 1, 1°, e), en § 2, 1°, a), kan een aanbestedende overheid de gunning van de opdracht laten voorafgaan door een elektronische veiling, voor zover de specificaties van de opdracht nauwkeurig kunnen worden bepaald en het gaat om opdrachten voor leveringen en diensten voor courant gebruik.

De elektronische veiling kan onder dezelfde voorwaarden worden aangewend bij het opnieuw tot mededinging oproepen van de partijen bij een raamovereenkomst, alsook voor opdrachten die in het kader van een dynamisch aankoopstelsel worden gegund.

De aanbestedende overheid mag geen misbruik maken van de elektronische veiling, noch er gebruik van maken op een wijze die de mededinging zou verhinderen, beperken of vervalsen of die het voorwerp van de opdracht zou wijzigen.

De Koning bepaalt de voorwaarden waarin de elektronische veiling kan worden gebruikt.

5.9.2. Situering van de elektronische veiling in het verloop van de procedure

Hoe werkt de elektronische veiling?

De elektronische veiling kan gebruikt worden bij een aanbesteding.

Op Belgisch niveau werd beslist dat elektronische veiling slechts betrekking zal mogen hebben op één gunningscriterium: de prijs.

In welk stadium van de procedure moet de elektronische veiling worden gesitueerd?

De elektronische veiling grijpt plaats *in de offertefase* nadat de eindrangschikking van de regelmatige offertes werd vastgesteld.

a) de open aanbesteding

- Opening van de offertes
- Onderzoek van de inschrijvers in het raam van de selectiecriteria
- Onderzoek van de offertes van de geselecteerde inschrijvers in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
- Onderzoek van de regelmatige offertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'
- Vertolken van dit onderzoek in een evaluatieverslag met de aanduiding van de (voorlopige) eindquotatie van elke inschrijver en van rangschikking van de verschillende offertes in functie van hun eindquotatie
- *Uitnodiging van de inschrijvers die betrokken waren bij het onderzoek van de offertes op basis van de gunningscriteria, met vermelding van hun plaats in de rangschikking*
- *Openen van de elektronische veiling*
- *Elektronische veiling (met na elk bod een nieuwe herwerkte rangschikking)*
- *Sluiten van de elektronische veiling*
- Gunningsbeslissing
- Advies van de Inspectie van Financiën inzake de gunningsbeslissing
- Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers en toepassing van de wachttermijn
- Sluiting van de opdracht
- Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers dat de opdracht gegund is (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
- Publicatie van de gegunde opdracht in het BDA en in het PBEU

Bij de gunning van een opdracht op basis van het dynamisch aankoopstelsel kan tevens een elektronische veiling plaatsgrijpen op voorwaarde dat de prijs het enig gunningscriterium is. Zie hier een overzicht van de gunningsfase op basis van een geïnstalleerd dynamisch aankoopstelsel:

- Opening van de eindoffertes
- Onderzoek van de ontvankelijke eindoffertes in het raam van de administratieve en technische regelmatigheid
- Onderzoek van de regelmatige eindoffertes in het raam van het gunningscriterium 'prijs'
- Vertolken van dit onderzoek in een evaluatieverslag met de aanduiding van de (voorlopige) eindquotatie van elke inschrijver en van rangschikking van de verschillende eindoffertes in functie van hun eindquotatie
- *Uitnodiging van de inschrijvers die betrokken waren bij het onderzoek van de offertes met vermelding van hun plaats in de rangschikking*

- *Openen van de elektronische veiling*
- *Elektronische veiling (met na elk bod een nieuwe herwerkte rangschikking)*
- *Sluiten van de elektronische veiling*
- Gunningsbeslissing
- Advies van de Inspectie van Financiën inzake de gunningsbeslissing
- Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers en toepassing van de wachttermijn
- sluiting van de opdracht
- Kennisgeving aan de niet voor de gunning van de opdracht gekozen inschrijvers dat de opdracht gegund is (enkel indien er geen wachttermijn werd toegepast)
- Trimistriële publicatie van de gegunde opdracht in het BDA en in het PBEU

5.9.3. Termijnen

De termijn tussen de verzending van de uitnodiging voor de elektronische veiling en het begin van de elektronische veiling bedraagt minimum 5 dagen.

6. Bijkomende inlichtingen

De personen in dienst van de overheid kunnen bijkomende inlichtingen bekomen bij ABA-FOR, afdeling ABA, Wetstraat 51, 1040 BRUSSEL

De volgende personen staan te uwer beschikking:

Urbain BRUGGEMAN (NL/FR)
 Adviseur-generaal-directeur
 Tel. 02/790.54.46
 e-mail: urbain.bruggeman@p-o.belgium.be

Agnès SEGERS (FR)
 Adviseur-juriste
 Tel. 02/790.54.33
 e-mail: agnes.segers@p-o.belgium.be

Inge JALET (NL)
 Attaché-juriste
 Tel. 02/790.54.67
 e-mail: inge.jalet@p-o.belgium.be

Astride MIANKENDA (FR)
 Attaché-juriste
 Tel. 02/790.52.87
 e-mail: astride.miankenda@p-o.belgium.be